



ERDÉLYI LAJKA

T. „Otthon” írók és hírlapírók
szerkesztőháza u. Tp. Budapest

Főszerkesztő

DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs

DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Mussolini, Gömbös és Dollfuss római találkozója

**A magyar miniszterelnök tisztelgett a pápa előtt. —
Dollfuss kancellár nyilatkozik a dunavölgyi államok
együttműködéséről**

Rómából jelentik: A jelenleg Rómában tartózkodó Gömbös Gyula magyar miniszterelnök kedden délután felkereste Sincero bíborost, aki annakidején a magyarországi Szent Imre ünnepségeken a pápa külön követe volt. Sincero magyar nyelven üdvözölte a miniszterelnököt, akivel hosszasan elbeszélgetett.

Kévéssel 7 óra előtt Gömbös a kvirináli követségről a Vatikánba indult. Kíséretében voltak: Barcza György vatikáni követ, Apor báró követségi tanácsos és Luttor Ferenc preláus, a Szentsek kánonjogi tanácsosa. Gömbös 7 órakor érkezett kíséretével gépkocsin a vatikáni udvarba, ahol az egyházi és világi pápai kamarások fogadták. A Szent Kelemen teremben a pápai és svájci testőrség tisztelgett a magyar miniszterelnök előtt. A Gobelinteremben a pápai nemes testőrség állt sorfalat.

Gömbös Gyula kihallgatása a Szentatya könyvtár-szobájában több mint félóra hosszágú tartott. A kihallgatás után Barcza György bemutatta Öszentségének a miniszterelnök kíséretét. Végül XI. Pius pápa megáldotta a miniszterelnököt, kíséretét és az egész magyar nemzetet.

A pápai kihallgatás után Gömbös miniszterelnök felkereste Pacelli bíboros államtitkárát, akivel hosszasan, szívélyesen elbeszélgetett.

Este 9 órakor Dollfuss osztrák szövetségi

kancellár is megérkezett Rómába. A kancellár Mussolini különvonalán utazott s a pályaudvaron a nagyszámú előkelőség élén maga Mussolini és Gömbös várta.

Megérkezése után Dollfuss nyilatkozott a *Neue Freie Presse* munkatársának. Mindenekelőtt örömet fejezte ki azért a szívélyes és meleg fogadtatásért, amelyben Rómában részélték. Majd hangsúlyozta hogy Olaszország a Duna-medence gazdasági és politikai konszolidációjának munkájával egyszersmind a saját érdekeit is szolgálja. Olaszország elgondolásának lényege éppen abban rejlik, hogy a saját érdekeivel más országok érdekeit is összeköti.

— Olaszországnak, Ausztriának és Magyarországnak — folytatta a szövetségi kancellár — egyaránt érdeke, hogy a Duna völgyében olyan állapot jöjjön létre, amelyben ezen a fontos területen a fontos erők ne az egymással elleni harcban öröklődjenek fel, hanem lehetővé váljék a közös gazdasági élet és közös kulturális munka regenerációja. Ez a közös munka senki ellen sem irányul és senkit sem zár ki, mert ez az általános fellendülés minden országnak egyaránt érdeke. Ausztria hivatása ebben a közös újjáépítésben az, hogy összekötő kapocs legyen a Duna-völgyének államai között. Ennek előfeltétele azonban, hogy Ausztria független maradjon.

Franciaország és a kisantant hajlandó támogatni az új középeurópai tervet

Párizsból jelentik: A *Le Temps* római levelezője azt írja, hogy jöllehet a római tanácskozások főleg gazdasági jellegűek, ez még sem jelenti azt, hogy a politikai kérdéseket figyelmen kívül hagynák.

A lap meglepéssel állapítja meg, hogy Olaszország számít ugyan Németország együttműködésére is, de meglehetősen korlátozza a németek dunavidéki befolyását. Eppen ezért Franciaország hajlandó támogatni a római tervet és a kisantant is hasonló álláspontra helyezkedett.

A francia félhivatalos *Temps*-nak e megnyilatkozása után az angol félhivatalos Reuter is hírt ad arról, hogy Mussolini terve angol kormánykörökben is meglepédest keltett.

Londonban — ugymond — jószemmel néznek a Duna-völgyének újjáépítésére irányuló minden igyekezetre, feltéve, ha azok nem olyan természetűek, hogy politikailag vitás következményekre vezethetnek.

A Reuter-féle angol sajtóügynökség diplomáciai levelezője úgy tudja, hogy a francia kormány elvben pártolja Mussolini tervét. Ez a körülmény alkalmas lesz azoknak a félreértéseknek elsimítására, amelyek eredetileg a tervvel szemben a kisantant részéről felmerültek.

Francia diplomáciai körökben kijelentik,

hogy az olasz terv megfelel a francia kormány évek óta kifejezésre juttatott óhajának.

A magyar sajtó szerint nem készül új államszövetség.

Budapestről jelentik: A *Pesti Hírlap* római munkatársa jelenti, hogy a római tárgyalások során nagy szerepet játszik a politika is. Ezt nem lehet letagadni, ha a tárgyalófelek hangsúlyozzák is, hogy pusztán gazdasági jellegű megbeszélésekről van szó. Ma a gazdasági és politikai kérdések szervesen összeolvadnak. Formaszerű politikai megállapodásra, szövetségi szerződésekre nincs szükség s ilyen nem is lesz.

— Csalódnak — írja a levelező, — akik azt hiszik, hogy Rómában egy a kisantant-szövetséghez, vagy a Balkán-paktumhoz hasonló szervezkedés készül. De azok is csalódnak, akik osztrák-magyar vámunióra gondolnak. Ez a kérdés már Budapesten eldőlt. Dollfuss az agrárius hivatású tekintettel idegenkedik ettől az elgondolástól. A római tárgyalások kiinduló pontja Mussolini ismert dunai memoranduma, amely kétoldalu szerződések kötésével igyekszik megoldani a Duna völgyének gazdasági fellendülését. Arról lesz szó, hogy a három állam gazdasági téren olyan előnyöket nyújtson egymásnak, amilyenek csak lehetségesek.

Hála Istennek

Írta: Paál Árpád

Hála Istennek, ismét megjelenhetünk közönségünk előtt, s véget ért az a megpróbáltatás, amely előbb nyolcnapos felfüggesztésünkkel, majd meg a lap további eltöltésével szakadt reánk. A rendelkező hatóságoknak fényes és nagy hatalmuk van, amivel keményen és elnémitóan is intézkedhetnek. Azonban még fényesebb és még nagyobb a hatalmuk akkor, amikor az igazságra törekzenek és azt meg is találják a maga minden oldalúságában. Megtalálják az ő életadó mélységében. Ilyen igazságos mindenoldalúság és mélység tette lehetővé, hogy a belügyminisztérium az eltiltásunkról szóló korábbi határozatát visszavonja.

Az első intézkedésnél csak bizonyos szempontokból indultak ki, s félremagyarázás és félreértés lehetett urrá a mi esetünkben. A második intézkedésnél már teljes tárgyilagos megvilágításba kerülhetünk, amely mellett a méltánylandó szempontokat is megláthatjuk, s a magunk komoly hivatása és erkölcsi színvonalra törekvése is figyelembe jöhetett. Hiszünk, hogy ez az értékelés a jövőben is meg fog védeni bennünket a félreértésektől. Mindenestre köszönettel adózunk érte annak az igazságszeretetnek, s a sajtószabadság elve iránti ama tiszteletnek, amelyet ebben a mi kérdésünkben Tamandí belügyi alminiszter úr érvényre juttatott.

Ami károsodás a kényszerű szünettel ért bennünket, az ekként egy magasabb szempontu fejlődésnek is lehetett előmozdítója. Volt azonban a káron kívül némely jóleső érzésben is részünk. Egyrészt az, hogy több lapotársunk részvevő sajnálkozással volt a mi esetünk iránt. Volt olyan lapotársunk is, aki, bár elvi ellentétben áll lapunk irányával, mégis éppen az elvek magaslatában módot talált együttérzése kifejezésére. Legyen köszönet ezért is. Ezen az elvi magaslaton talán majd olyankor is találkozhatunk, amikor nem éri szerencsétlenség valamelyikünket.

Végtére is népeink életérdekeinek több szempontból való meglátásáról van szó, s ebben az ellentétes megvilágítások is csak új tanulságokat hozhatnak. Szükséges is a mai bonyodalmas időkben a mindenirányú észrevételek, figyelések és megfontolások fölkelése. Az emberszereteten, a népek sorsának jobbravitelében, az ezért való jóakaraton minden jóhízemű ellentét közös színvonalat és kiegyenlítést találhat. A „katolikus” szó az egyetemességet, az összefoglalást, a szintézist jelenti. Mi, mint katolikus lap, továbbra is törekszünk a kiegyenlítés keresésére, de nem a hamis elalkuvásokkal, hanem ellentétes szempontjaink elvi magaslatba állításával. Kérjük szembenállóinkat is ugyanerre, s az irántunk való részvételük kifejezése után reményünk is van rá, hogy nem ellenségekként fogunk ezentúl szembenállani.

Másrészt olvasóközönségünk iránt kell hálaikat kifejeznünk, amiért az eltelt két hét alatt zugolódás nélkül fogadták elmaradásukat. Sőt éppen közönségünk volt az, amely szöveggel küldte vigasztaló megnyilatkozásait, s e közönség köréből jószívű mozgalom is indult, amellyel szót tettek értünk a helyi ren-

FLOREAL ARCKRÉM

a legtekélyesebb arc- és bőrápolószert.

No. 1. Nappali használatra: puder alá
No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen. 1 tégely ára: 40 lel.
Vezérképviselő: DROGERIA „CENTRALA, Oradea. Telefon 6-56.

delkező hatóságoknál. Ezek a hatóságok a ki-mondott szón nem változtathattak ugyan, de válaszaikból kiértékelve, hogy a sajtókérdés mögött nagy államérdekek követelményeire kívánták figyelmeztetni, s az ezekkel való összeközös tragikumát ők is sajnálják. A helyi hatóságoknak ezt a gesztusát is köszönjük, de mindenesetre köszönnünk kell, hogy közönségünk olyan jó volt irányunkban.

Most pedig, hogy újból szóhoz juthatunk, szintén közönségünk az, amelyhez bizalommal újabb kérést intézünk. Kérjük a további szíves megértést magunk iránt. Nem önző célokat szolgálunk, nem haszonhajhászásokért, s nem hatalmi túlekedésekben való előrejutásért küzdünk, hanem isteni eszményeknek a néplélekben való megmaradásáért és ápolásáért. Isteni eszmény az, hogy egy nép az ősei hitéhez és ősei nemzethagyományaihoz hű maradjon. Ez a hűség az, amely a népek körvonalait határozottakká teszi, s e határozottság folytán a maga életkereteihez és életerkölcseihez való ragaszkodást is jellemként képi ki abban a népben. Ez a jellemesség, a népek jellemének egymáselőtti bizonyossága az, ami a közéletnek is egyedül adhat bizonyosságot és őszinteséget.

Az őszinteség sok hiánya az, ami nemcsak itt nálunk, de világszerte rontja a népek közötti viszonyt, s növeli az emberiség általános bizalmatlanságát. Tehát e bizalmatlanság eloszlatása végett az őszinteség kultuszára kell törekedni, a néptől népig való viszonyokban a tisztalelkűségekre, a határozott egyenességű megnyilatkozásokra. De egyúttal arra is, hogy harag és más izgága indulat éppen az őszinteségek megnyilatkozását el ne homályosítsa. Szelíd őszinteség kell, hogy megérthessük egy-

mást és megérthessük a természetből adott különbségeket a népek életében.

Ahogy eddig se voltunk pattogó hangok és okvetetlenkedők, úgy ezután se leszünk azok. De azért megmondunk mindent, amit népünk sorsa érdekében megmondani valónak érzünk, s a tisztalelkű őszinteség szavával igyekezünk hatni elsősorban magunkra, a magunk társadalmi viszonyaiban való öntudatosságra és önértetességre. Nem hamis gögölyösközlés, nem veszekedő készséget, hanem mély és tiszta önismeretet, hogy ezzel tudjunk magunk körül nézni, s magunkat a környezetünkkel is megismertetni és aztán megbecsülni. A nyugodt és szelíd mód, amivel ezt tesszük, nemcsak modor kérdése nálunk, hanem lényeghez is tartozik. Meggondolunk minden szót, de nem alattomos féltékenységgel.

hanem azért, hogy helyesen, szelídséggel, megnyugtatólag és mély értelemmel — őszinték lehessünk.

Közönségünket arra kérjük, hogy pattogó és izgága hang nélkül is értse meg ezt az őszinteségünket. Ahogy mi megfontoljuk a nem a hátsó gondolatok eltakarásával, szavakat, ők is ne felületesen olvassák el azokat, hanem ugyanazzal a megfontolással. Lélekközösséget akarunk, s azt ezek a kölcsönös egymásba mélyedések és egymás ilyen tartalmas megértései tudják elhozni. A kereszténység nemcsak a lélek nélküli keresztvetésből áll, s a magyarság is nemcsak a magyarul hangzó szavakból. A keresztény magyarság: népsors, amelyet élni kell a kenyértől az imádságig, élni kell a családban, a műhelyben, a szántóföldeken, a közéletben. És magunkba mélyedő őszinteségekkel kell élni, szelíd és nyugodt lélekállapottal.

Ismét csak a végtelenség Urához fordulhatunk, hogy adjon erőt és együtterzést nekünk ehhez a szelíd és nyugodt őszinteséghez. Es hozzáfordulunk a legérzőbb köszönettel, amiért megpróbáltatásokon keresztül is hozzájuttatott a lehetőségekhez, hogy megint egymáshoz szólhassunk. Ismét buzgó szívvel mondjuk: Hála Istennek...

A németek új iratot adtak át a franciáknak a leszerelésről

A jugoszláv követ külön tárgyalása Hitler kancellárral

Berlinből jelentik: Neurath, német birodalmi külügyminiszter kedden átadta François Poncet, berlini francia nagykövetnek a német kormány választát a február 14-iki leszerelési emlékiratra. A válasz szövegét csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha a francia kormány már megkapta.

Belgrádból jelentik: Baluacsics berlini jugoszláv követ kihallgatáson volt Hitler birodalmi kancellárnál. Beavatottak szerint ez a kihallgatás nagyon emlékeztet a kancellár és a berlini lengyel követ közötti megbeszélésekre, amelyek megelőzték a német-lengyel támogatást kizáró egyezmény megkötését.

Kísérje figyelemmel külön hirdetésünket az olaszországi utunkkal kapcsolatban és siessen részvételét bejelenteni.

Ezüstlakodalom

Írta: Fodor Viola.

— Julisnénii! Ju-liis-néé-nii! — kiáltott át Postás Rozit a szomszédasszonyának, aki éppen akkor lépett ki a tornácra s ijedtében majd el ejtette a kezében tartott mosogató talát.

— Na mi-a, tán a háza igi!

— Dehogyan igi! Annál sokkal érdekesebb!... Hallotta?...

— Mit?... Beszíjjik mán, hisz ehejt ráfagy a kezem erre a kondérra!

Rozit titkolódzó arcot vágott, hogy a szomszédasszony kíváncsiságát még jobban fölborzolja. Fontoskodó óvatossággal körülnézett, majd ujjait nagyképen a szája elé tartva kibökte:

— Lakodalom lesz a faluba!

De erre már Julisnénii is kikökölt egykedvűségéből. A vízzel telt mosogatótalát lecsapta a könyöklőre, keze felé sejtiben megtörölte a kötényt csücskibe s egyszeriben ott termett a kerítés mellett:

— Lakodalom? — kérdezte. — Osz hun?

Postás Rozit titokzatosan mosolygott.

— Nem tanálná ell!...

Ismét szünet. Majd hozzátette:

— ...na, megmondom hát: Fazekas gazd-uraméknál!

A hatás nem maradt el. Julisnéniben fennakadt a lélegzet:

— Fazekas Gáboréknál?... Ugyan, ne tarccson mán bolondd! Hisz azoknak nincs egy fija gyerekük se!... Annyi se, mint a körmöm feketije!...

— Mán pedig azoknál lesz! — erősítgette Rozit.

— Ugyan, bökje mán ki szomszédasszony — tört ki most már dühösen Julisnéniből az érdeklődés. — Hiszen kifurja az ódalamat a kíváncsiság!

— Hát: úk maguk esküvőznek, a gazd-uramék!

No, erre aztán igazán nem volt a szomszédasszony elkészülve. Mindenki ismerte, tisztelte a faluban Fazekas gazdákat és mindenki úgy tudta róluk, hogy már régen megesküdtek s tisztességben öregedtek meg egymás mellett. A hír annál nagyobb csemege hát a pletyka számára. Kárörvendő kérdőjelle változott:

— Úk maguk?... Cecel!... Ne mondjal!... Hát eddig csak úgy iltek együtt? Na, ezt se hittem volna!

— Dehogyan iltek! hűtötte le Rozit. — Megesküvőztek azok mán huszonöt esztendővel ezelőtt! De most újra megesküvőznek. Pap előtt, oltár előtt. Aszongyák, az urak is úgy szokták.

Julisnénii most már csipkelődésre fogta a dolgot:

— Nacsak! Tán még slájért is tesz a fejire Borbála asszony?

— Mán osztán, hogy tesz-i, nem tesz-i, nem tudom. De az szín való igaz, hogy este meg nagy lakzi lesz a Vörösbikába. Hivatalos lesz oda az egész falu, apraja-nagyja, holdog-holdog-talan!

— Az áml! — csúfondároskodott tovább Julisnénii — tán még a sánta Gazsi is ott lesz a zugrúl?... Tudja, aki most tért meg a muszka-

fogságból?

Postás Rozinak igen tetszett az ötlet. Kájánul kuncogott:

— Na, azt mán bajosan hiszem!... Huszonöt esztendővel ezelőtt se igen hitták volna meg útét az esküvőre!...

Csipős szél csapott az arcukba. Abbahagyták a pletykázást s beszaladtak a házba. De a hír terjedt tovább. Estére már tudta az egész falu. Ki tudná, honnan, kitől? Mert gyors ám a falu hírszolgálat. Különb az még a rádióval is. Az pedig, hogy egy öreg pár cseléd álljon az oltár elé, még hozzá olyanok, akik egyszer már megesküdtek annak rendje s módja szerint — éppen nem mindennapi és szenzációsamba megy egy ilyen kis faluban...

Mert igen kicsike ez a falu. Mindössze néhány szétszórtan odavetett, bogárhátú kis ház a hegyek között. Maga a templom is csak akkora, mintha játszódozó gyerekek rakták volna ki építőkövekből...

A nagy nap reggele kemény, csikorgó hidegre virradt. Az apró ablaktáblákra dűszszirmú jégkrizantémokat rajzolt a tél. A házak és hegyek tetelére tomított, puha hősapkát hullatott az ég. Az első kakasszóra talpon volt az egész falu. Lázasan készült a nagy napra, amely annyi szenzációt ígért.

...Alig csendített egyet-kettőt az ünnepre kicsinosított kis templom harangja, már özönlöttek feléje a jámbor falusiak.

...És jött a násznép. Elől a „jegyespár”. Fazekas Gábor uramon kissé megfeszült a huszonöt éves töl, fekete zsinóros esküvői ruha, de

Bethlen a ró

— Ne

Budapestről

nemzetközi pol-
kozó” címmel
Bethlen István
nyeit fejtegeti
hogy az osztrák
Ausztriában há-
össze: a német,
érdek. Ezekután
szág magatartás
lehet Ausztriát
Magyarország
Ausztria Német
Ha Magyarország
kielégítése nélk-
hatalmak részé-
szünnék ezeket
gyarország nem
nek. Nem lehet
ország a jelen
osztrák kérdésb-

— Nem ért

rán Bethlen cik-
gatását, mert a
ráció nem vihet
zások körül fel-
egy országok.
két független d-
keres, amelyn-
megerősödhet.
tunk arról a h-
krízis döntött b-
amíg belepuszt-
szédünknek öt-
zódést kötni. Il-
fogást három é-
tem.

Rómából je-

tözkodik a ma-
szakértője, Win-
csos, aki kijeler-
társának, hogy
val is tárgyalá-
mány eddig ne
Jugoszláviával
hez képest kiel-
van.

azért módosan

szán dér csillog-
sony ünneplőka-
selyem keszken-
mellett. Az ócsk-
indulófélét játs-
szonót év után
az oltár előtt...
a színes ablakú-
téli fény... Az ó-
markoló beszéd-
hűségéről, szere-
a zsebkendőjük
Borbála asszon-
sírától alig tu-
holtodiglant...

Estére kelv-
lő. A „Vörösbil-
dultak be a ver-
lai csodálkozva
amennyit nem
sen így télviz i-

...Keringtek
elégedett kis k-
tak össze s vég-
előjén Minél mé-
dő aljára, anna-
hullámai. Fazel-
gou. Arcára ap-
Egyszerre kirug-
kantolt a cigán-

— Hé füst-
tesztette mellé-
kérte hitestárs-

Bethlen István gróf cikket irt a római találkozó háttéréről

— Neurath német külügyminiszter is ellátogat Rómába —

Budapestről jelentik: A Pesti Napló „A nemzetközi politika egy éve és a római találkozó” címmel többoldalas cikket közöl gróf Bethlen Istvántól. A cikk az elmúlt év eseményeit fejtegeti és arra a következtetésre jut, hogy az osztrák forradalmi események után Ausztriában három hatalmi érdek ütközött össze: a német, a francia—kisantant és olasz érdek. Ezekután a nagyhatalmakat Magyarország magatartása azért érdekli, mert csak ezzel lehet Ausztriát az Anchlussától távollattani és Magyarország magatartásától függ, hogy Ausztria Németországhoz kíván-e csatlakozni. Ha Magyarország e kérdésben nemzeti igénye kielégítése nélkül vállalna szerepet, a nagyhatalmak részéről üdvözlésre találna, de megszűnnék ezekután minden érdek, hogy Magyarország nemzeti igényei kielégítést nyerjenek. Nem lehet tehát szó arról, hogy Magyarország a jelen pillanatban állást foglaljon az osztrák kérdésben.

— Nem értem — mondja a továbbiak során Bethlen cikke, — a legitimizmus hánytorgatását, mert a mai viszonyok között a restauráció nem vihető keresztül. A római tanácskozások körül felesleges izgalmat tanúsítottak egyes országok, mert csak arról van szó, hogy két független dunai állam egy erősebb partnert keres, amelynek segítségével gazdaságilag megerősödhet. Arról van szó, hogy elmozdulunk arról a holtpontról, amelybe a gazdasági krízis döntött bennünket. Talán várjunk addig, amíg belepustultunk a várásba? Cseh szomszédunknak öt év óta nem tetszik velünk szerződést kötni. Ilyen hármas gazdasági összefogást három év előtt magam is kezdeményeztem.

Rómából jelentik: Jelenleg Rómában tartózkodik a magyar kormány külkereskedelmi szakértője, Winckler István miniszteri tanácsos, aki kijelentette a Lavoro Fascista munkatársának, hogy Magyarország Csehszlovákiával is tárgyalásokat kezdene, de a cseh kormány eddig nem mutatott erre hajlandóságot. Jugoszláviával és Romániával a körülményekhez képest kielégítő kereskedelmi szerződés van.

Bécsből jelentik: A Reichspost a római tárgyalásokkal foglalkozva, egy prágai hírt közöl, amely szerint a cseh kormány értésére adta Olaszországnak, hogy Benes elismeri Mussolini dunai tervének helyességét és ezzel hozzájárul Prága és Róma közeledéséhez.

Rómából jelentik: A római hármas találkozó után — hír szerint — Neurath német birodalmi külügyminiszter is ellátogat Rómába. Az olasz kormány ugyanis szeretne a német birodalmi kormánnyal is eszmecsere-t folytatni a Duna-medence gazdasági konszolidációja érdekében. A Papen alkancellár római utazásáról szóló hír még mindig tartja magát.



A St. maloi francia halászflootta megáldása.

Az esztendőnként Ujfundlanba, a halászatra induló első hajókat ősi szokás szerint minden évben megáldja Rennes hercege. Nagy népünnepély keretében, a pompásan felszerelt flottával egy vonalban érkeznek az érsek egy kis gőzösön az északfranciaországi St. Malo kikötőbe. Képünk abban az ünnepélyes pillanatban mutatja be a herceget, amikor megáldja a hajót és a legénységet.

azért modosan lépegetett benne. Ezüstös bajuszán dörög csillogott. Borbála asszony fekete bársony ünnepkabátban, fején vadonatúj fekete selyem keszkenővel, megilletődve lépdelt párja mellett. Az ócska harmoniumon valami nászindulófélét játszott a kántor. Es a két ember huszonöt év után ismét ott térdelt egymás mellett az oltár előtt... Fejükre ezüstös port permetezett a színes ablaküvegen öttörő, halványan derengő fény... Az öreg tisztelendő úr olyan szivbe-markoló beszédet intézett hozzájuk a hitvesi hűségéről, szeretetről, hogy az asszonyok mind a zsebkendőjük után nyultak. Fazekas gazda és Borbála asszony meg a torkukban gurgulázó sírástól alig tudták elrebegni a holtomiglant-holtomiglant...

Estére kelve erős hófúvás jött a hegyek felől. A „Vörösbika” ajtaján azért egyre-másra tödültek be a vendégek. A vén fogadó penészes falai csodálkozva meredtek erre a sok emberre, amennyit nem láttak még együtt soha, különösen így télviz idején.

„Keringtek a tréfák, ugratások. Apró, megelégedett kis kacagások buggyantak fel, koccantak össze s végigvibráltak a fogadó füstös levegőjén. Minél mélyebbre néztek a csapraütött hordó aljára, annál magasabbra csaptak a jókedv hullámai. Fazekas gazda szeme boldogan csillogott. Arcára apró vörös foltokat gyújtott az ital. Egyszerre kirugta maga alól a széket s odarikantott a cigánynak:

— Hé füstös! A menyasszonytáncot! — Kifeszítette mellé, hetykén, legénymódra táncra-kérte hitestársát és tempósan jární kezdte a

huszonöt év előtti éjjeli csárdást.

Hirtelen felcsapódott a fogadó ajtaja. Félábu ember lépett be, mankóra támaszkodva. Hivatlan vendég. Ruhája, kalapjának karimája csupa hó. Egy pillanatra visszahőkölt a nagy vendégsereg láttán, de aztán meggondolta. Levette kalapját, csendesen odacocogott a söntéshez, leült egy üres asztalhoz és italt rendelt.

Fazekas Gábor lábaiba belemerevedtek a csárdás ütemei. Egy pillanatig mozdulatlanul nézte a jövővényt.

— Ne te ne! — horkant fel egyszerre. — Hiszen ez...

Balázs Gáspár volt, az egykori vetélytárs. Egy negyedszázaddal ezelőtt együtt versengtek a szép Borbála kezéért. A harc egyenlőtlen volt. Gazsi fiatal, deli legény volt s tíz évvel fiatalabb nála, aki akkor — harmincotéves fejfel — a faluban már aglegényszámba ment. A mérleg azonban mégis Gábor gazda javára billent: a szülők neki szánták a leányt, mert ő volt a falu legmódosabb gazdája. Gazsinak meg nem volt egyebe fiatalágánál, délceg természeténél, meg szerelmes szívével. A lány nem ellenkezett szülei-vel, de mindenki tudta a faluban, hogy a szép Borbála szíve a délceg Gazsi felé hajlik. Ma huszonöt éve, az esküvő napján is azt utogták, hogy a szerelmes legény még a mennyegző előestéjén is ott oldalgott a leány háza körül s amikor az éjszaka leszállt, a falu egyetlen szál cigányának nyeszlett hegedűjén felsírt a nóta, hogy: „Mért is szeretlek oly nagyon tégedet...” A rossznyelvek azt is rebesgették, hogy az ablak is kivilágosodott, sőt meg is nyílt egy pilla-

natra s egy szál piros szegfű hullott a legény lábai elé a hóba... Az esküvő napján aztan Gazsi eltűnt a faluból. Nem tudta senki hova lett. Csak a háboru alatt hallottak ismét felőle, amikor megsebesült és orosz fogságba került. Lassanként elűt a szöbeszéd is, de Gábor gazda lelkén még sokáig rágódott az a szerená, meg az a piros szegfű. Akkoriban meg is fogadta, hogy bárhol találkozik a legénnyel, leszámol vele.

Azóta, huszonöt év után elűtek a régi forrongások. Megöregedett s el is felejtette már Gazsit meg azt a régi szerenádot és piros szegfűt.

De most, hogy hirtelen, váratlanul, szemtől-szembe találta magát egykori vetélytársával, felébredt benne a régi virtus. A huszonöt év előtti erőt érezte végigpözsögni erein. A régi gyűlölet, féltés, féktelen harag hullámozott át lelkén.

— Maradj itt! — kiáltott rá elcsodálkozva, megriadt párjára. S hetykén, fiatalos nekitüzeléssel odaállt a békésen üdögélő jövővény elé:

— Aggyisten! — sereintette oda, csak úgy foghegyről.

— Aggyisten — fogadta az csendesén.

— Hajja-e kelmed?

Balázs Gáspár kérdően nézett rá:

— Mit akar ken' tülem?

— Hogy mit-e? Régi leszámolni valónk van nekünk egymással!... Tán mán nem is emlékszik rá kend?... Mi?... Na, majd emlékeztem én!...

Hangja egyre élesebb, kihívóbb lett, mind magasabba csapott. Jobb karja hirtelen a leve-

Kabát, kosztüm, ruha

szövet szenzációs
különlegességek**olcsón** **Vadas**
dus választékban

cégnél, Reg. Ferdinand I.

A városi tanács megkezdette a Pankolits-uszoda lebontását

— de a politika hullámai elsodorják a városi strand tervét

Hihetetlenül hangzik és mégis valóság: — ahogy a márciusi szél végigszaladt az elhanyagolt liget tavaszváró bokrai között, munkások hangos fejszeapásokkal bontani kezdték a Pankolits-uszodát...

Csodájára járnak!

Végre eltakarítják a legendáshírű „strandot”, városunk korhadt és roskatag deszkalaborát, a dűledező, tákolt kabinsorokat s a tutajokra szerelt „uszodát”, amely a maga sajátosságos eredetiségében talán az egész világon egyedülálló... S most, hogy a város végre erélyes lépésre szánta magát és elhatározta, hogy „világvárosi” strandot épít a Körös partján — most vált valóban bizonytalanná a nyári uszoda ügye.

Pankolits mester harmincven át bocsátotta vizre a tutaj-uszodát.

Kétségtelen, hogy a város jellegzetességei közé tartozott már ez az ügyesen tákolt uszoda, amit a tavaszi áradások lefutása után Pankolits Károly harmincven keresztül bocsátott a Körös vizére. Tíz éve tart a pereskedés és huza-vona Pankolits és a város között és tíz éve vetődik fel a közönség körében minden esztendőben az a probléma, hogy: hol fogunk fürödni a nyáron? Tíz éve készülnek a tervek egy modern városi strand felépítésére és tíz éve, különösképpen, minden esztendőben meghusul ez a szándék. Közben mérnökök vitakoznak, a gazdasági ügyosztály számításokat végez és egyik terv agyonüti a másikat, — de Pankolitsnak mindig marad annyi ideje, hogy utolsó perében vízre bocsássa a tutajokat. Pankolits Károly kilakoltatása időközben jogerőssé

göbe lendült, ütésre. De aztán megakadt. Feleutján megállt s úgy maradt sokáig, a levegőben. Tekintete az üresen lógó nadrágszárra, meg az asztalhoz támasztott vad viharja söpört végig a földön és ebben a világot felforgató förtetegben Gazsi szomszéd ott felejtette a fellátát... S lám, az ő ütésre lendült jobb keze is hogy reszket!...

Huszonöt év!

Persze. Azóta másfajta fergeteg tombolt végig Európán. Mi lehet ahoz képest egy ilyen jelentéktelen kis érzés-hullámzás? Azóta a gyűlölet lángalobbant vad viharja söpört végig a földön és ebben a világot felforgató förtetegben Gazsi szomszéd ott felejtette a fellátát... S lám, az ő ütésre lendült jobb keze is hogy reszket!...

Huszonöt év!

A szobában szétpattanásig feszült a csend. A vendégek dermedten álltak. Senki sem mert közbélelni, közbeszólni.

És Gábor gazda levegőbe meredt jobbkeze egyszerre megmozdult. Elindult és lassan, bizonytalanul odaügyetlenkedett az ámuló Gazsié-hoz:

— Egyisten koma!

Elhallgatott. Zavargón törölte végig verejtékező homlokát.

— Hát... izé... Ejnye, na, a nemjóját!... Egyszer megzavart ez az átkozott ital.

Nagyot nyelt:

— Hát csak azt akartam mondani, koma, hogy... izé... hogy... jöjjik ken', oszt ígyik meg velünk egy-két pohár lakodalmi ürmost!...

vált és az elmúlt ősz óta három határidőt kapott, hogy lebontsa a város tulajdonát képező területre épített uszodát. Pankolits azonban nem akart eleget tenni a felszólításnak (bizonyára úgy gondolva, hogy a nyáron úgyis reászorulnak ismét), s minthogy március 1-én az utolsó határidő is lejárt, a város — a kilakoltatási végzés alapján — hétfőn saját munkásai-val, erőszakosan kezdte meg a bódé-építmények eltakarítását. Ezzel a radikális megoldással tulajdonképpen azt akarják elérni, hogy végre ne lehessen tovább halasztani a strand-építés ügyét...

Három uszodaterv, ötletek és „szakvélemények” dzsungelében...

Ma már nincsen Erdélyben város — akár a legkisebb is — amelyik ne dicsekednék azal, hogy modern, beton-bazinos uszodája van, ahol kánikulás napok tikkasztó melegében üdülést talál a városi polgár. De észszerű elgondolás, reális számítás is ezt követeli, mert gazdasági szempontból is jelentős jövedelmet biztosít egy népszerű nyári uszoda. Természetesen az is óriási jelentőséggel bír, hogy milyen elgondolás, milyen tervek alapján épül majd fel az új városi strand. A tervek elkészültek ugyan — három terv egyszerre! — de ezek egyelőre viták tüzeiben állanak. Az pedig nem is képezheti a vita tárgyát, hogy szükség van egy olyan uszodára, amelyik méltán reprezentálja a nyolcvanezer lakosú város, méghozzá a „fürdőváros” kereteit, és minden idővesztés, minden ideiglenes kísérletezés csak kárt és veszteséget jelent.

A városi tanácsban pedig a legkülönbözőbb tervek és ellentétes szándékok küzdenek egymással, úgyhogy egyre bonyolultabb és kilátástalanabb a strandépítés ügye. A mérnökök és városi tanácsosok közül mindenkinek mindennap van egy-egy újabb ötlete, elképzelése és szakvéleménye. A mérnöki hivatal három terve közül talán annak van mégis a legtöbb esélye, amelyikért dr. Pelle János is viaskodik s amely debreceni mintára — 5 millió költséggel — (de hol az 5 millió?!), nagykiterjedésű, hatalmas sportstadionnal megépített, modern strand-fürdőt szándékozik létesíteni a ligetben, úgyhogy a Dóri-szigetet s az ott lévő tennispályákat is magába foglalja. A nagyarányú terv megvalósítására természetesen nem elég a két tavaszi hónap, mert a kisajátítás ügyében csak március 29-én dönt a központi revíziós bizottság. A tervet azonban részleteiben akarják megvalósítani, úgy-

hogy ebben az esztendőben, a fürdőszézonra megépítik a beton-bazint és a kabinokat s a hátralévő munkálatokat — sportstadion, játékterek, park stb. — csak a következő két esztendőben fejezik be. Aztán van egy „ideiglenes” terv, amely messze, a gátaknál, az úgynevezett „szilyásnál” szándékozik „egyelőre” cölöpuszodát építeni, mert „szakvélemény” szerint az olcsó — mindössze hetvenöt ezer leibe kerülne — de ideiglenesen ez is megfelel... Végül van egy harmadik terv, amely 1 millió 200 ezer leibe kerülne s egy népfürdő létesítésével igyekezik a két szélsőséget közelebb hozni egymáshoz. A tanács tehát mindhárom tervet tárgyalni fogja, amikor is termékeny viták során majd újabb tervek, elgondolások, ötletek, születnek...

A városi tanács mindenesetre úgy tervez és úgy dolgozik, mintha örökké kezében maradt volna a város vezetése, holott csak napok kérdése a tanács feloszlatása s az ideiglenes bizottság kinevezése. Akkor ismét új emberek jönnek, új tervekkel, új elgondolásokkal és jószándékukat talán csak tapasztalatlanáguk, tájékozatlanságuk mülja felül. S akkor a városi polgár ismét töprenghet rajta, hogy hol fog fürödni a nyáron, mert a politika hullámaival ismét elmosza a strandfürdő ügyét s a város, amely a Körös két partján fekszik uszoda nélkül marad a nyáron... (By.)

WURST UTÓDA CÉGNÉL szerezhetheti be a legolcsóbban és a legjobb minőségű bójtos árúkat. Azugai ruszli 1 hordo 130, 1 db 1.50—2—3 lei. Kalla-féle farsangi hal 5, Ostse tejes- és gyöngyhal, majonéz hal saláta 10 dg. 16, Büchling darabja 6—8—13, Zacusca 17, bójtos, olajos konzervek, szardíniák 14, 20, 24, 26, 28, 30 leies árban Sajtok: ementhali, chester, noszolyi, trappista egyneved kg. 11, görög, tésztára 10 dg. 7, Liptói túró 10 dg. 7. Friss ételolaj literje 40 lei. Valódi sinaiai (Branza de burdu) Bördő túró és (Branza de Braila) Brailai túró, — mindenfajta főzelék konzervek, Stella és Grivițai gyártmányu a legolcsóbban csak nálam szerzhetho be. **Valódi aradhegyaljai borok, 1 liter órizling 20 lei.**

Fényesen sikerült a Központi Katolikus Legényegylet tizedik és tizenegyedik kulturdelutánja. A helybeli Központi Katolikus Legényegylet ifjusága március 4-én tartotta meg tizedik kulturdelutánját, amelyen Kovács Kandik premontrei perjel tartott előadást. Előadásában a kánaai menyegző csodáját, valamint a kereskedők kiűzését a jeruzsálemi templomból, világította meg alapos bibliai felkészültséggel. Szabó Margitka Chopin műveiből adott elő zongorán. Rácz János szavalt, Radvánszky Szaniszló hegedült András Ede zongorakísérettel.

Március 11-én megtartott tizenegyedik kulturdelutánját a sportnak szentelte a legényegylet. A sportünnepelet az egyesület igazgatójának beszéde vezette be, amelyben kifejtette a keresztény sportmozgalom szükségességét. A beszédet a szakosztályok képviselőinek bemutatkozása követte, különféle sportruhákban. Itt láttuk azt a hatalmas, minden sportot felölelő tevékenységet, amelyet egyedül a Kolping sportegylet képes elvégezni. Előbb a turista, majd egymásután a tenisz, evező, kerékpár, atléta, ökölvívó, labdarúgó szakosztályok képviselői jelentek meg a színen. Miszlai Sándor tornacsapatát a közönség lelkesen megtapsolta minden gyakorlat után. Szabad, korlát, nyújtó, ló és gyűrűgyakorlatokat, valamint gulákat mutattak be. Miszlai szakosztályvezetői ismételten látni kívánta a közönség. Végül Julier Cuni ez a tehetséges és feltűnően szép művészeányka mutatott be akrobatikus gyakorlatokat Budai József segédletével. Szünni nem akaró tapsorkán volt jutalma. Produkciót meg kellett ismételnie.

Tizenkettedik kulturdelutánját Szent Józsefnek, az iparosok és kézművesek védőszentjének tiszteletére rendezte a legényegylet, március hó 18-án délután fél 5 órai kezdettel, gyönyörű, művészi műsorral, amelyre Szent József minden tisztelőjét meghívja a rendezőség.

Butorkészletünket átköltözködés miatt

minden elfogadható áron eladjuk

Masszív hálószobák már 5000 lei-től kaphatók.

„MOBILIA” Műasztalosok Szövetkezete
Oradea, Piața Regina Maria (Béter-tér) 2. sz.

Mailáth püspök székhelyére utazott

Mailáth G. Károly erdélyi püspök, aki december 24 óta egészen a mai napig az oradeai püspöki rezidencia vendége volt, szerdán elhagyta a várost. Az ősz püspököt a 47 évi szakadatlan és rendkívül sokirányú szellemi munka idegileg nagyon kimerítette s fáradtságának kipihenésére jött Szent László városába. Itt a püspöki rezidencia teljes nyugalmat nyújtó magányában és dr. Schilling Árpád homeopátiás kezelése mellett egészségi állapota lényegesen megjavult. Itteni tartózkodása alatt mindössze kétszer hagyta el vendégszerető otthonát, amikor Gyárfás Elemér dr. szenátort, majd Konopka J. T. provinciálist kísérte ki a vasúthoz.

Mailáth püspök szerdán délelőtt résztvett Clujon az Egyházmegyei Igazgatótanács ülésén, délután pedig püspöki székhelyére utazik.

Kitűzték a főtárgyalást Duca gyilkosai ügyében

A letartóztatott újságírók nagyrészt szabadon bocsájtották — Nicifor Crainic fogvamaradt

Bucuresti. Saját tud. A sajtócenzura hivatalos közleményt adott ki szerdán délután, amely szerint a honvédelmi miniszter elrendelte az eljárás beszüntetését Mara Jonescu, a Curentul igazgatója, Dragos Propopescu, a Calendarul igazgatója, Racoveanu újságíró, Codreanu hadnagy, D. Nic. Rossu újságíró ellen, akiket ma szabadlábra engedtek. Nic. Crainicra, a Calendarul főszerkesztőjére az özszeesküvés ügyében megszüntették az eljárást, de más tekintetben olyan súlyos gyanúok merültek fel ellene, hogy a vizsgálati fogságot fenntartották.

Duca gyilkosainak ügyében a főtárgyalást március 19-én, hétfőn fogják megkezdeni.

A német császár pénz-zavarban

Doornból jelentik: A Hohenzollern-ház tagjai kedden a császári kastélyban családi tanácsot tartottak. A tanácskozás főoka, hogy a volt császár jelenleg pénzügyi nehézségekkel küzd. A nemzeti szocialista kormány ugyanis megtiltotta a volt császár Németországban lévő pénzének átutalását. A tanács elhatározta, hogy azzal a kérelemmel fordulni a német birodalmi kormányhoz, hogy engedje meg az átutalást, vagy a Hohenzollern-család visszatérését Németországba. Vilmos császár reméli, hogy a Habsburgok Ausztriába való visszatérésének megengedése után a Hohenzollernnek visszatérése is lehetségessé válik Németországba.

Vizsgáznak a postamesterek. Timisoara. Saját tud. A kerületi postaigazgatóság rendeletet kapott, hogy azok a postamesterek vagy kiadók, akik még eddig nem tették le a megkívánt vizsgát, június 1-éig okvetlenül vizsgázzanak, különben csak „ideigleneseknek” tekintik és kicserélik őket. Kimutatást kapott a postaigazgatóság arról, hogy melyik postamester mennyi óvadékot köteles letenni július 1-éig. A postakerületben az egyes postamesterek forgalmához viszonyítva 20.000 és 130.000 lei közt váltakozik az óvadék. Aki ezt nem deponálja „ideiglenes” alkalmazottnak lesz minősítve.

Örömy Judit táncbemutató estje. Kedden este érdekes debüt volt az oradeai Ujságíró Klubban. Egy fiatal, bájos oradeai urilány, Örömy Judit táncművészetével ejtette csodálatba a klub elegáns közönségét, amely a grációzus, finom, tökéletes zenei érzékre valló táncszámait forró tapsokkal honorálta. Örömy Judit bemutatkozása a teljes siker jegyében zajlott s kitűnő partnere Orbán és Bobovszky Blanka, aki a zongorakíséretet látta el simulékonyan, szintén osztoztak a felzúgó tapsokban.



AZ IDEGEK

oly érzékenyek, hogy már a természet folytán védő szövetekbe vannak beágyalva. Ezen védő réteg bármilyen-nemű sérülése, például meghülés, gyulladást okoz, mely az idegeket rendkívül érzékenyebbé teszi. Nagy fájdalom mindig egy meghülésnek a jele.

Aspirin-tabletta gondoskodik a méreganyagok gyors eltávolításáról — tudva valóan a méreganyag a gyulladások előidézője — és szabályozza a vérkeringést. A fájdalom gyorsan eltűnik.

ASPIRIN

csak a Bayer-keresztrel eredeti!



ASPIRIN — FELÜLMULHATATLAN!

A Tardieu kormányát is belekeverik a Stavisky-botrányba

— Húsz államférfi került a gyanusak újabb listájára —

Párizsból jelentik: A letartóztatásban levő Romagnino, Stavisky volt magántitkára és bizalmasa beváltotta fenyegetését. Nyilvánosságra hozta mindazoknak a politikusoknak és magasrangú tisztviselőknek neveit, akik szerint Staviskyvel összeköttetésben állottak. Romagnino legutóbbi vallomásaiban húsz államférfit, illetőleg magasrangú állami tisztviselőt nevezett meg, mint akik Staviskyvel állandóan bizalmas viszonyban voltak. A nevek között szerepel Serre volt kereskedelmi miniszter, Gaston Hulin volt államtitkár, Leon Barelli

képviselő és több rendőrtisztviselő. Aymardról azt állítja, Romagnino, hogy Stavisky és a Tardieu-kormány között ő játszotta az összekötő szerepet. Clemenceau volt titkára, Mandel is a nevek között van. Ez a Mandel nagy szerepet vitt a béketárgyalások körül is.

Romagnino vallomására megindult az illető közéleti férfiak részéről a cáfolatok özöne. Mandel nyilatkozata úgy szól, hogy ő egy hivatalos banketten ugyan találkozott Staviskyvel, de egyébként nem ismerte.

Ujabb orrongások Madridban

Madridból jelentik: A külvárosban újabb forradalmi megmozdulások vannak. A sztrájkoló röpíratokat osztogatnak, amelyeken lázadásra izgatnak. A rendőrséget a tüntetők pisztolylövésekkel fogadták. A rendőrök viszonozták a tüzelést. Több súlyos sebesülés történt.

Az El Debate című katolikus újság kötegeit szállító teherautót a tüntetők megállították, elszedték a lapkötegeket és az utcán elégették. Több nyomdát is fel akartak gyújtani, de a rendőrség megakadályozta.

Kabát, kosztüm, ruha

szövet szenzációs
különlegességekolcsón Vadas
dus választékban
cégnél, Reg. Ferdinand 1.

A városi tanács megkezdette a Pankolits-uszoda lebontását

— de a politika hullámai elsodorják a városi strand tervét

Hihetetlenül hangzik és mégis valóság: — ahogy a márciusi szél végigszaladt az elhanyagolt liget tavaszváró bokrai között, munkások hangos fejszeapásokkal bontani kezdték a Pankolits-uszodát...

Csodájára járnak!

Végre eltakarítják a legendáshírű „strandot”, városunk korhadt és roskatag deszkakáborát, a dűledező, tákolt kabinsorokat s a tutajokra szerelt „uszodát”, amely a maga sajátos eredetiségében talán az egész világon egyedülálló... S most, hogy a város végre erélyes lépésre szánta magát és elhatározta, hogy „világvárosi” strandot épít a Körös partján — most vált valóban bizonytalanná a nyári uszoda ügye.

Pankolits mester harmincven át bocsátotta vizre a tutaj-uszodát.

Kétségtelen, hogy a város jellegzetességei közé tartozott már ez az ügyesen tákolt uszoda, amit a tavaszi áradások lefutása után Pankolits Károly harmincven keresztül bocsátott a Körös vizére. Tíz éve tart a pereskedés és huza-vona Pankolits és a város között és tíz éve vetődik fel a közönség körében minden esztendőben az a probléma, hogy: hol fogunk fürödni a nyáron? Tíz éve készülnek a tervek egy modern városi strand felépítésére és tíz éve, különösképpen, minden esztendőben megbiúsul ez a szándék. Közben mérnökök vitakoznak, a gazdasági ügyosztály számításokat végez és egyik terv agyonüti a másikat, — de Pankolitsnak mindig marad annyi ideje, hogy utolsó pereben vizrebocsássa a tutajokat. Pankolits Károly kilakoltatása időközben jogerőssé

gőbe lendült, útésre. De aztán megakadt. Feleutján megállt s úgy maradt sokáig, a levegőben. Tekintete az üresen lógó nadrágszárakra, meg az asztalhoz támasztott mankóra meredt, amelyről halkán, gyanutlan ritmussal csöpögött a megolvadt hó. Mint fent, Volhyniában — talán — az igazi lábról — a vér.

Huszonöt év!

Persze. Azóta másfajta fergeteg tombolt végig Európán. Mi lehet ahhoz képest egy ilyen jelentéktelen kis érzés-hullámmás? Azóta a gyűlölet lángalobbant vad viharja söpört végig a földön és ebben a világot felforgató fergetegben Gazsi szomszéd ott felejtette a féllábát... S lám, az ő útésre lendült jobb keze is hogy reszket!...

Huszonöt év!

A szobában szétpattanásig feszült a csend. A vendégek dermedten álltak. Senki sem mert közbélni, közbeszólni.

És Gábor gazda levegőbe meredt jobbkeze egyszerre megmozdult. Elindult és lassan, bizonytalanul odaügyetlenkedett az ámuló Gazsiéhoz:

— Aegyisten koma!...

Elhallgatott. Zavartan törölte végig verejtékező homlokát.

— Hát... izé... Ejnye, na, a nemjóját!... Egyszer megzavart ez az átkozott ital.

Nagyot nyelt:

— Hát csak azt akartam mondani, koma, hogy... izé... hogy... jöjjik ken', oszt így meg velünk egy-két pohár lakodalmi ürömmel!...

vált és az elmúlt öz óta három határidőt kapott, hogy lebontsa a város tulajdonát képező területre épített uszodát. Pankolits azonban nem akart eleget tenni a felszólításnak (bizonyára úgy gondolva, hogy a nyáron úgyis reászorulnak ismét), s minthogy március 1-én az utolsó határidő is lejárt, a város — a kilakoltatási végzés alapján — hétfőn saját munkásaival, erőszakosan kezdte meg a bódé-építmények eltakarítását. Ezzel a radikális megoldással tulajdonképpen azt akarják elérni, hogy végre ne lehessen tovább halasztani a strand-építés ügyét...

Három uszodaterv, ötletek és „szakvélemények” dzsungelében...

Ma már nincsen Erdélyben város — akár a legkisebb is — amelyik ne dicsekednék azzal, hogy modern, beton-bazinos uszodája van, ahol kánikulás napok tikkasztó melegében üdülést talál a városi polgár. De észszerű elgondolás, reális számítás is ezt követeli, mert gazdasági szempontból is jelentős jövedelmet biztosít egy népszerű nyári uszoda. Természetesen az is óriási jelentőséggel bír, hogy milyen elgondolás, milyen tervek alapján épül majd fel az új városi strand. A tervek elkészültek ugyan — három terv egyszerre! — de ezek egyelőre viták tüzeiben állanak. Az pedig nem is képezheti a vita tárgyát, hogy szükség van egy olyan uszodára, amelyik méltán reprezentálja a nyolcvanezer lakosú város, méghozzá a „fürdőváros” kereteit, és minden idővesztés, minden ideiglenes kísérletezés csak kárt és veszteséget jelent.

A városi tanácsban pedig a legkülönbözőbb tervek és ellentétes szándékok küzdenek egymással, úgyhogy egyre bonyolultabb és kilátástalanabb a strandépítés ügye. A mérnökök és városi tanácsosok közül mindenkinek mindennap van egy-egy újabb ötlete, elképzelése és szakvéleménye. A mérnöki hivatal három terve közül talán annak van mégis a legtöbb esélye, amelyikért dr. Pelle János is viaskodik s amely debreceni mintára — 5 milliós költségvetéssel — (de hol az 5 millió?!), nagykiterjedésű, hatalmas sportstadiónnal megépített, modern strand-fürdőt szándékszik létesíteni a ligetben, úgyhogy a Dóri-szigetet s az ott lévő tennispályákat is magába foglalja. A nagyarányú terv megvalósítására természetesen nem elég a két tavaszi hónap, mert a kisajátítás ügyében csak március 29-én dönt a központi revíziós bizottság. A tervet azonban részleteiben akarják megvalósítani, úgy-

hogy ebben az esztendőben, a fürdőszézonra megépítik a beton-bazint és a kabinokat s a hátralévő munkálatokat — sportstadiónt, játékterek, park stb. — csak a következő két esztendőben fejezik be. Aztán van egy „ideiglenes” terv, amely messze, a gátaknál, az úgynevezett „szilvásnál” szándékszik „egyelőre” cölöpuszodát építeni, mert „szakvélemény” szerint az olcsó — mindössze hetvenötezer leibe kerülne — de ideiglenesen ez is megfelel... Végül van egy harmadik terv, amely 1 millió 200 ezer leibe kerülne s egy népfürdő létesítésével igyekeznek a két szélsőséget közelebb hozni egymáshoz. A tanács tehát mindhárom tervet tárgyalni fogja, amikor is termékeny viták során majd újabb tervek, elgondolások, ötletek, születnek...

A városi tanács mindenestre úgy tervez és úgy dolgozik, mintha örökké kezében maradna a város vezetése, holott csak napok kérdése a tanács feloszlata s az ideiglenes bizottság kinevezése. Akkor ismét új emberek jönnek, új tervekkel, új elgondolásokkal és jószándékukat talán csak tapasztalatlanságuk, tájékozatlanságuk mülja felül. S akkor a városi polgár ismét töprenghet rajta, hogy hol fog fürödni a nyáron, mert a politika hullámvérése ismét elmosza a strandfürdő ügyét s a város, amely a Körös két partján fekszik uszoda nélkül marad a nyáron... (By.)

WURST UTÓDA CÉGNÉL szeresheti be a legolcsóbban és a legjobb minőségű bójtos árakat. Azugai ruszli 1 hordo 130, 1 db 1.50—2—3 lei. Kalla-féle farsangi hal 5, Ostse tejes- és gyöngy hal, majonéz hal saláta 10 dg. 16, Buchling darabja 6—8—13, Zacusca 17, bójtos, olajos konzervek, szardíniák 14, 20, 24, 26, 28, 30 leies árban Sajtok: emmentali, chester, noszolyi, trapista egyegyed kg. 11, görög, tésztára 10 dg. 7. Liptói turó 10 dg. 7. Friss ételolaj literje 40 lei. Valódi sinaiai (Branza de burdu) Bőndő turó és (Branza de Braila) Brailai turó, — minden fajta főzelék konzervek, Stella és Grivita gyártmányu a legolcsóbban csak nálam szerzhető be. **Valódi aradhegyaljai borok, 1 liter órizling 20 lei.**

Fényesen sikerült a Központi Katolikus Legényegylet tizedik és tizenegyedik kulturálutánja. A helybeli Központi Katolikus Legényegylet ifjúsága március 4-én tartotta meg tizedik kulturálutánját, amelyen Kovács Kálmán premontrai perjel tartott előadást. Előadásában a kánaai menyegző csodáját, valamint a kereskedők kiűzését a jeruzsálemi templomból, világitotta meg alapos bibliai felkészültséggel. Szabó Margitka Chopin műveiből adott elő zongorán. Rácz János szavalt, Radvánszky Szaniszló hegedült András Ede zongorakísérettel.

Március 11-én megtartott tizenegyedik kulturálutánját a sportnak szentelte a legényegylet. A sportünnepélyt az egyesület igazgatójának beszéde vezette be, amelyben kifejtette a keresztény sportmozgalom szükségességét. A beszédet a szakosztályok képviselőinek bemutatkozása követte, különféle sportruhákban. Itt láttuk azt a hatalmas, minden sportot felölelő tevékenységet, amelyet egyedül a Kolping sportegylet képes elvégezni. Előbb a turista, majd egymásután a tenisz, evező, kerékpár, atléta, ökölvívó, labdarúgó szakosztályok képviselői jelentek meg a színen. Mislai Sándor tornacsapatát a közönség lelkesen megtapsolta minden gyakorlat után. Szabad, korlát, nyújtó, ló és gyűrűgyakorlatokat, valamint gulákat mutattak be. Mislai szakosztályvezetőt ismételtelen látni kívánta a közönség. Végül Julier Cuni ez a tehetséges és feltűnően szép művészeleánya mutatott be akrobatikus gyakorlatokat Budai József segédletével. Szűnni nem akaró tapsorkán volt jutalma. Produkcióit meg kellett ismételnie.

Tizenkettedik kulturálutánját Szent Józsefnek, az iparosok és kézművesek védőszentjének tiszteletére rendezte a legényegylet, március hó 18-án délután fél 5 órai kezdettel, gyönyörű, művészi műsorral, amelyre Szent József minden tisztelőjét meghívja a rendezőség.

Butorkészletünket átköltözködés miatt

minden elfogadható áron eladjuk

Masszív hálószobák már 5000 lei-től kaphatók.

„MOBIIA” Műasztalosok Szövetkezete
Oradea, Piața Regina Maria (Béter-fér) 2. sz.

Mailáth püspök székhelyére utazott

Mailáth G. Károly erdélyi püspök, aki december 24 óta egészen a mai napig az oradeai püspöki rezidencia vendége volt, szerdán elhagyta a várost. Az ősz püspököt a 47 évi szakadatlan és rendkívül sokirányú szellemi munka ideigleg nagyon kimerítette s fáradtságának kipihenésére jött Szent László városába. Itt a püspöki rezidencia teljes nyugalmat nyújtó magányában és dr. Schilling Árpád homeopátiás kezelése mellett egészségi állapota lényegesen megjavult. Itteni tartózkodása alatt mindössze kétszer hagyta el vendégszerető otthonát, amikor Gyárfás Elemér dr. szenátort, majd Konopka J. T. provinciálist kísérte ki a vasúthoz.

Mailáth püspök szerdán délelőtt résztvett Clujon az Egyházmegyei Igazgatótanács ülésén, délután pedig püspöki székhelyére utazik.

Kitűzték a főtárgyalást Duca gyilkosai ügyében

A letartóztatott újságírók nagyrészt szabadon bocsájtották — Nicifor Crainic fogvamaradt

Bucuresti. Saját tud. A sajtócenzura hivatalos közleményt adott ki szerdán délután, amely szerint a honvédelmi miniszter elrendelte az eljárás beszüntetését Mara Jonescu, a Curentul igazgatója, Dragos Propopescu, a Calendarul igazgatója, Racoveanu újságíró, Codreanu hadnagy, D. Nic. Rossu újságíró ellen, akiket ma szabadlábra engedtek. Nic. Crainicra, a Calendarul főszerkesztőjére az özszeesküvés ügyében megszüntették az eljárást, de más tekintetben olyan súlyos gyanúok merültek fel ellene, hogy a vizsgálati fogságot fenntartották.

Duca gyilkosainak ügyében a főtárgyalást március 19-én, hétfőn fogják megkezdeni.

A német császár pénz-zavarban

Doornból jelentik: A Hohenzollern-ház tagjai kedden a császári kastélyban családi tanácsot tartottak. A tanácskozás főoka, hogy a volt császár jelenleg pénzügyi nehézségekkel küzd. A nemzeti szocialista kormány ugyanis megtiltotta a volt császár Németországban lévő pénzének átutalását. A tanács elhatározta, hogy azzal a kérelemmel fogják fordulni a német birodalmi kormányhoz, hogy engedje meg az átutalást, vagy a Hohenzollern-család visszatérését Németországba. Vilmos császár reméli, hogy a Habsburgok Ausztriába való visszatérésének megengedése után a Hohenzollernnek visszatérése is lehetségessé válik Németországba.

Vizsgáznak a postamesterek. Timişoara. Saját tud. A kerületi postaigazgatóság rendeletet kapott, hogy azok a postamesterek vagy kiadók, akik még eddig nem tették le a megkívánt vizsgát, június 1-éig okvetlenül vizsgázzanak, különben csak „ideigleneseknek” tekintik és kicserélik őket. Kimutatást kapott a postaigazgatóság arról, hogy melyik postamester mennyi óvadékot köteles letenni június 1-éig. A postakerületben az egyes postamesterségek forgalmához viszonyítva 20.000 és 130.000 lei közt váltakozik az óvadék. Aki ezt nem deponálja „ideiglenes” alkalmazottnak lesz minősítve.

Örömy Judit táncbemutató estje. Kedden este érdekes debüt volt az oradeai Újságíró Klubban. Egy fiatal, bájos oradeai urilány, Örömy Judit táncművészetével ejtette csodálatba a klub elegáns közönségét, amely a graciózus, finom, tökéletes zenei érzékre valló táncszámait forró tapsokkal honorálta. Örömy Judit bemutatkozása a teljes siker jegyében zajlott le s kitűnő partnere Orbán és Bobovszky Blanka, aki a zongorakiséretet látta el simulékonyan, szintén osztozott a felzúgó tapsokban.



AZ IDEGEK

oly érzékenyek, hogy már a természet folytán védő szövetekbe vannak beágyalva. Ezen védő réteg bármilyen nemű sérülése, például meghülés, gyulladást okoz, mely az idegeket rendkívül érzékenyebbé teszi. Nagy fájdalom mindig egy meghülésnek a jele.

Aspirin-tabletta gondoskodik a méreganyagok gyors eltávolításáról — tudvalóan a méreganyag a gyulladások előidézője — és szabályozza a vérkeringést. A fájdalom gyorsan eltűnik.

ASPIRIN

csak a Bayer-keresztrel eredeti!



ASPIRIN — FELÜLMULHATATLAN!

A Tardieu kormányát is belekeverik a Stavisky-botrányba

— Húsz államférfi került a gyanusak újabb listájára —

Párizsból jelentik: A letartóztatásban levő Romagnino, Stavisky volt magántitkára és bizalmasa beváltotta fenyegetését. Nyilvánosságra hozta mindazoknak a politikusoknak és magasrangú tisztviselőknek neveit, akik szerinte Staviskyvel összeköttetésben állottak. Romagnino legutóbbi vallomásaiban húsz államférfit, illetőleg magasrangú állami tisztviselőt nevezett meg, mint akik Staviskyvel állandóan bizalmas viszonyban voltak. A nevek között szerepel Serre volt kereskedelmi miniszter, Gaston Hullin volt államtitkár, Leon Baret

képviselő és több rendőrtisztviselő. Aymardról azt állítja, Romagnino, hogy Stavisky és a Tardieu-kormány között ő játszotta az összekötő szerepet. Clemenceau volt titkára, Mandel is a nevek között van. Ez a Mandel nagy szerepet vitt a béketárgyalások körül is.

Romagnino vallomására megindult az illető közéleti férfiak részéről a cáfolatok özöne. Mandel nyilatkozata úgy szól, hogy ő egy hivatalos banketten ugyan találkozott Staviskyvel, de egyébként nem ismerte.

Ujabb orrongások Madridban

Madridból jelentik: A külvárosban újabb forradalmi megmozdulások vannak. A sztrájkolóknak röpiratokat osztogatnak, amelyeken lázadásra izgatnak. A rendőrséget a tüntetők pisztolylövésekkel fogadták. A rendőrök viszonzták a tüzelést. Több súlyos sebesülés történt.

Az El Debate című katolikus újság kötegeit szállító teherautót a tüntetők megállították, elszedték a lapkötegeket és az utcán elégették. Több nyomdát is fel akartak gyújtani, de a rendőrség megakadályozta.

A külpolitika nagy eseményei

Izgalom a Habsburg-kérdés körül. A francia nemzetvédelmi tanács megakasztja a leszerelési megegyezést. Az olasz—magyar—osztrák tanácskozásokból közép-európai értekezlet lesz

Európa politikai és diplomáciai köreit az elmúlt két hét alatt főként három nagy nemzetközi — részben megtörtént, részben küszöbön álló — esemény foglalkoztatta.

A Habsburgok visszatérése.

Március első napjaiban a Habsburg-uralom közeli visszaállításának lehetősége tartotta izgalomban az ügyben közelebbről érdekelt országok közvéleményét. Az új osztrák alkotmány ugyanis visszahelyezi a Habsburg-család tagjait polgári jogaikba, elkobzott vagyonukat visszaadja és megengedi, hogy visszatérjenek Ausztriába. Az akkori hangulatban már csak napok kérdésének tekintették Zita és Ottó visszatérését és ezzel kapcsolatban — legalább is Ausztriában — a rövid időn belüli Habsburg-restaurációt. A dolog azonban — mint azt Wolff ezredes, a legitimisták vezére kijelentette, — nem olyan egyszerű. Mert az új alkotmány megengedi ugyan Zita és Ottó visszatérését Ausztriába, de nem törli azt a régebbi rendelkezést, amely szerint Ottónak visszatérése esetén el kell ismernie a köztársaságot. Ezt pedig Ottó nem teszi meg. A restauráció kérdése tehát egyelőre lekerült a nemzetközi politika napirendjéről.

A belgák elfordultak a franciáktól.

A másik jelentős külpolitikai esemény Brocqueville belga miniszterelnöknek március 7-én, a szenátusban elmondott s általános feltűnést keltett beszéde volt. A miniszterelnök e beszédeben határozottan állást foglalt az olyan felfogás ellen, amely meg akarja akadályozni Németország katonai megerősödését népszövetségi akció, vagy preventív háború útján. Bármely eszköz alkalmazása azonnali háborút jelentene s a belga kormány nem hajlandó az országot ilyen kalandba belevinni. Utalt arra, hogy a természet örök törvénye szerint a legyőzött államok előbb-utóbb felemelkednek s ezzel számolni kellett. A mai Németország már nem az, ami 1918 november 11-én volt. S egy ilyen országot nem lehet örök időken át a teljes leszerelés állapotában tartani.

A belga miniszterelnök beszéde érthető izgalmat keltett Franciaországban, annál is inkább, mert — mint a továbbiak során nyilvánvalóvá vált — az az egész belga kormány véleményének kifejezője, miután előzőleg *Hymans* külügyminiszter is hasonló nyilatkozat

tot tett. Azt a felfogást pedig, amellyel ilyenformán a belga kormány szembehelyezkedett, éppen Franciaország képviseli s úgy a miniszterelnök nyilatkozata a francia leszerelési tervezet elvetését is jelenti, amellyel, hogy nyíltan szembe fordul legnagyobb szövetségese: Franciaország kormányának felfogásával.

A beszéd hatása alatt *Barthou* francia külügyminiszter azonnal elhatározta, hogy Brüsszelbe utazik. Ez az út azonban elmaradt s a külügyminiszter meglepődött annyival, hogy hosszas tanácskozást folytatott a párizsi belga követtel. Ennek a beszélgetésnek során azt is elhatározták, hogy a francia kormány a leszerelés kérdésében csak 14 nap múlva küldi meg válaszáat az angol kormánynak. Ez idő alatt összehívják a legfelsőbb haditanácsot, hogy előzőleg annak véleményét is meghallgassák. A haditanács e hó 12-én határozott is, amely szerint Franciaország egy jótányit sem enged a leszerelés kérdésében elfoglalt eddigi álláspontjából.

A legújabb római találkozó.

A harmadik s Európa politikai köreit talán legjobban foglalkoztató esemény kétségtelenül a Dollfuss—Gömbös—Mussolini találkozó, amelyre éppen most került sor Rómában. Az európai sajtó már hetek óta foglalkozik a küszöbönálló római tanácskozásokkal, amelyekhez különféle kommentárokat fűztek. A francia sajtó kezdett óta feltűnő rokonszenvvel írt a hármastalálkozóról s határozottan kiérezte, hogy Franciaország a Duna-völgy problémája rendezésében átengedi a vezetőszerpét Olaszországnak. A római francia követ megjelent Párizsban s a külügyminisztertől utasításokat kapott, amiket hivatalosan is közölték a sajtóval. Eszerint *Chambrun* nagykövet a francia kormány nevében kijelenti Mussolini előtt, hogy Franciaország nemcsak tudomásul veszi az olasz kormányfő dunai politikáját, de támogatja is azt. Ehhez képest a római hármastanácskozás a francia nagykövet bevonásával még négyes tanácskozássá is bővíthet.

A francia kormány az olaszok dunai tervéit különösen abban az irányban kívánja fejleszteni, hogy az olasz-magyar-osztrák együtt-

Köhögésétől igyekeznek gyorsan megszabadulni, mert annak elhanyagolása sok súlyos betegség okozója lehet. Prof. dr. Páter köhögés elleni teája megszünteti a köhögést és a légzőszervek hurutos megbetegedéseit gyorsan gyógyítja. A tea néhány napi használatától heveny hűlése megszűnik. Köhögésre hajlamosak egy rendszeres teakurat tartásnak, amely — szükség esetén — tavaszig folytatandó. Prof. dr. Páter köhögés elleni teája még nagy mennyiség élvezése esetén sem ártalmas. Hosszabb használatnál a gazdaságos dobozcsomagolás kényelmesebb. Prof. dr. Páter köhögés elleni teája minden megyeszékhelyi gyógyszerárú és drogériában nyomban kapható. Ahol nem található, ott a gyógyszerész — határozott kívánságra — rövid idő alatt, eredeti csomagolásban szerzi be ezt a teát. A feltaláló képe és törvényesen védett aláírása, minden egyes eredeti csomagban látható. Írásbeli rendelvények levelezőlapon a „Csillag”-hoz címzett lerakati gyógyszerárú, (Bragov, Str. Lunga 5.) címre intézhetők.

működés és a kisantant között közeledést hozzon létre. Az olasz sajtó fejtegetéseiből kitetszőleg erre a közeledésre nyitva áll a lehetőség, mert a hármastalálkozás nem elzárkózó blokkot akar, hanem minden érdekelt állam felé jószomszédtságot.

A római hármastalálkozó Közép-Európa viszonyainak új, megnyugtatóbb rendezését akarja elérni s így természetesen legközvetlenebbül érdekli Közép-Európa legnagyobb államát, Németországot is. Ennek jeleként tekintik, hogy a római találkozás idején Rómába érkeznek *Papen* német alkancellár is; nem az osztrák-magyar-olasz-francia államférfikkal való tárgyalásra ugyan, de mégis egyidőben ezek római időzésével, a máltai lovagrend ünnepélyére. E lovagrend lakomájára a tárgyaló miniszterelnökök is hivatalosak s így ez lenne az alkalom, amikor német államférfi is bekapcsolódhat némileg az olasz kezdeményezésű tárgyalásokba.

Ujabb hírek szerint *Papen* alkancellárt a kezén támadt kisebbfajta vérmérgőzés visszatartja a római uttól. Viszont a római találkozó részesei és különösen a francia nagykövet részéről megvan az a szándék, hogy amennyiben a mostani találkozó praktikus megegyezésekkel végződik, ezek kiterjesztése végett egész Közép-Európára kiterjedő konferenciát hívjanak össze, amikor persze a kisantant és Németország is résztvenne a további megállapodásokban.

Másik hírváltozat az, hogy Csehszlovákia Németország felé keres közeledést az olasz-osztrák-magyar blokk ellensúlyozására. Evégett megemlékező szerződést akar kötni Németországgal.

Az olaszországi találkozóra Gömbös Gyula magyar miniszterelnök hétfőn s Dollfuss osztrák kancellár kedden érkezett meg Rómába.

Adóbonokkal 850,000 leig károsították meg a kincstárt az oradeai pénzügyigazgatóságon

Dr. Tosa Gyula főfelügyelő befejezte a vizsgálatot. — A bűnös tisztviselőket felfüggesztik s az iratokat átteszik az ügyészségre

A múlt hónapban megírtuk, hogy az oradeai pénzügyigazgatósághoz tartozó I. számú adóhivatalnál súlyos hivatali visszaélések történtek. Az adóhivatal három tisztviselője a készpénzzel kifizetett 1932-es és 1933-as adóhátralékokat a pénztárnál olcsón összevásárolt adóbonokkal helyettesítették és így apránként 850 ezer leiel károsították meg az államkincstárt. A visszaélésekről *Suarosan* János felügyelő jelentést tett a clujai kerületi pénzügyi főfelügyelőségnek, ahonnan Oradeára küldték *Androne* János kerületi felügyelőt — mint vizsgálóbiztost — a visszaélések kivizsgálására. Később maga a kerület vezetője, dr. Tosa Gyula főfelügyelő állott a vizsgálat élére, amely szerdán fog befejeződni.

A vizsgálat megállapította, hogy az adóhivatal egyes tisztviselői az 1932-re és 1933-ra befizetett adókat bonokkal cserélték ki és a számadásokban ezeket a befizetéseket 1931-es

adóhátralékoknak tüntették fel. Így félrevezették a szokásos napi felülvizsgálást vezető fellettes tisztviselőket. Mivel az adóbonokkal csak az 1931-es adókat lehet fizetni, súlyosan megkárosították az államot. A kincstár kára, illetve a jogtalanul elulajdonított összeg 850 ezer lei.

A vizsgálat befejezését valószínűleg a visszaéléseket elkövető tisztviselők felfüggesztése fogja követni. A visszaéléseknek bünvádi folytatása is lesz az oradeai ügyészségen.

Huszonöt éves érettségi találkozó. A petroseni gimnáziumban 1909-ben érettségizett növendékek ez év június második felében huszonöt éves találkozóra gyűlnek össze a régi alma materben. Az előkészítést *Bazilli Mihály*, az oradeai villanytelep igazgatója, dr. *Stanca Dominiu*, clujai orvos, dr. *Molnár Jenő* petroseni ügyvéd, *Fodor István*, hátszegi ügyvéd és *Priváry Géza*, budapesti egyetemi tanár intézik.

Üdit, szépít, fiatalít

a Mária

SZEPLŐKRÉM

A rossz időjárástól tönkretett arcbőrt 10—12 nap alatt teljesen rendbe hozza, a szeplőket, foltokat tökéletesen elmulasztja, az egészségügyi miniszterium által jóváhagyott, teljesen ártalmatlan *Mária szeplőkrém*, nappali és külön éjjeli használatra, egy tégely ára 40 lei.

Készíti:

Kovács Andor gyógyszer-tár

Târgu-Mures

Postai szétküldés utánvétellel.

Kapható mind gyógyszer-tárban, drogériában és illatszertárban.

Postafatarek

Felétő

Ciui sze

Ciui

Kéziratokat n

IDÓJÁR

Intézet jelen
következő 2
lek erősödés
kevés csapa

Az erdél
tanács ülés
igazgatótaná
meg rendes
fás Elemér
pökhelyettes
mann Öd
Báldy Kál
lay Kálmár
linszky I
dr György
vesi József
rendfőnök.
sági termés

Tanári
Az egyházi
gimnázium
tanárok ny
Mayer Ján
gimnáziumi
gég tartó
ziuntól.

Sándor

vetésig intéz

A Romai K
intézőbizotts
v. b. t. t. el
dr Inczedy-
ferenciendi
rendfőnök.
igazgató, Sz
főesperes és
nyitó beszé
népszövetsé
odorheui p
Betegh elnö
meg Sándor
eredményeik
alatt elért.
meg. Sándor
köszönetet
szövegség m
den erejével
felkérte az
gyűlésen az
a szakszége
nek kijelöl
sén szobak
ügye is. A
erdélyi egy
jöhet szám
felveszik a
szokásokat
ilyen kerul
bizottság
foglalkozot

* A sz
ohaja. A F
udit; es fr
Az álla
deai illetse
allami osz
eredménye
napon. 50
mok. 2000
es 71207 sz
Az 5. ill
március 9
nyert a 71
1934 sz., 5
61785, 6817.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II a.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.057

Telefon: 22.

Felolvasó: Perédi György

Csúsi szerkesztő: dr. Sulyok István
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza

IDŐJÁRÁS. A Budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a várható időjárás a következő 24 órára: Nyugaton és keleten szelek erősödése, esetleg éjjeli hősüllyedés. Délen kevés csapadék.

Az erdélyi katolikus egyházmegyei igazgatótanács ülése. Cluj. Saját tud. Az egyházmegyei igazgatótanács március 13-án és 14-én tartotta meg rendes havi ülését. Jelen voltak: dr. Gyárfás Elemér világi elnök, Zomora Dániel püspökhelyettes, vikárius, dr. Inczedy-Jocksmann Ödön alelnök, Betegh Miklós, gróf Bélyd Kálmán, Szélyes Dénes, Szoboszlay Kálmán, Szabó György főesperes, dr. Bilinszky Lajos prelátus, dr. Gabányi Imre, dr. György Lajos, báró Jósika Gábor, Hevesi József és Péter Imre és Károly ferencendi rendfőnök. Az igazgatótanács iskolai és gazdasági természetű folyóügyeket tárgyalt.

Tanári áthelyezés. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az egyházi főtanhatóság a braşovi katolikus főgimnáziumnál Szemlér Ferenc és Dombi Lajos tanárok nyugdíjazásával megüresedett állásra Mayer János tb. igazgatót és Mánya Ferenc főgimnáziumi tanárokat helyezte át a tanév végéig tartó időre az itteni katolikus főgimnáziumtól.

Sándor Imre ünneplése a Katolikus Népszövetség intéző bizottsági ülésén. Cluj. Saját tud. A Romai Katolikus Népszövetség március 13-án intézőbizottsági ülést tartott Betegh Miklós v. b. t. elnöke alatt. Az ülésen megjelentek: dr. Inczedy-Jocksmann Ödön, Péter Imre Károly ferencendi rendfőnök, Visegrády Lajos piarista rendfőnök, Héjja Kálmán, Sándor Béla vezérigazgató, Szélyes Dénes prelátus, Szabó György főesperes és dr. György Lajos. Betegh elnök megnyitó beszédében elbucszította Sándor Imre népszövetségi igazgatót, akit — mint ismeretes — odorheui plébános és főesperessé neveztek ki. Betegh elnök emelkedett beszédében emlékezett meg Sándor Imre tevékenységéről és azokról az eredményekről, amelyeket igazgatói működése alatt elért. Erdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg. Sándor Imre meghatott szavakkal mondott köszönetet és ígéretet tett arról, hogy a Népszövetség munkásságát új munkakörében is minden erejével támogatni fogja. Az intézőbizottság felkérte az elnököt, hogy addig is, amíg a közgyűlés az igazgatói állást betöltik, tegye meg a szükséges lépéseket az új igazgató személyének kijelölése érdekében. Az intézőbizottság ülésén szóba került még a katolikus nagygyűlés ügye is. A nagygyűlés helyére vonatkozólag az erdélyi egyházmegye két-három nagyobb városa jöhet számításba. Végül elhatározták, hogy újra felveszik a kerületi nagygyűlés rendezésének szokását és a következő évben sürűbben fognak ilyen kerületi gyűléseket rendezni. Az intézőbizottság ülése a továbbiakban folyóügyekkel foglalkozott.

* A szépség megóvása minden nő legfőbb óhaja. A Floreal No. 1. krém ovja reggeltől estig, udit; és frissen tartja arcát!

Az állami sorsjáték nyertes számai. Az oradeai Iliescu bank (Str. Avram Jancu 14) közli: Az állami osztálysorsjáték 5-ik osztályának huzási eredményei 1934 február hó 28-án, a 4-ik huzási napon. 50.000 lejt nyertek 11396, 29248, 67887 számok. 20.000 lejt nyertek 7857, 67649, 76578, 37390 és 71297 számok.

Az 5-ik osztályának huzási eredményei 1934 március 9-én, 10-ik huzási napon: 5 millió lejt nyert a 71833 sz., 150.000 lejt 60989 sz., 70.000 lejt 4234 sz., 50.000 lejt 175 sz., 20.000 lejt 20857, 53569, 61785, 68172 számok.

Ahol nem ismerik a gondot

Juan Vicente Gomez, Venezuela elnöke, kormányzásának 25. éves jubileumát üli, — olvassuk külföldi lapokban.

Venezuela valóban boldog ország — mondja a tudósítás. A munkanélküliséget nem ismeri, külföldi adósságai nincsenek. Ellenben vannak gazdag petroleum-források a kitűnő utjal, amelyek a legjobbak egész Dél-Amerikában. Azonkívül olyasmivel büszkélkedhetik, amivel egyetlen más délamerikai állam sem: 25 év óta nem volt forradalom az országban! Száz kilométernyire a fővárostól, Caracas-tól, híres mintagazdaságával foglalatokodva, egy óriási gummifa árnyékából kormányozza országát Gomez 25 év óta. A nép nagyon ritkán látja. Az egész ország mégis szereti. Neki köszönik, hogy Venezuela-t ma világszerzte a Gondnélküli Ország-nak nevezik. A költségvetés egyensúlya tökéletes. Az állami vagyon évről-évre nő. Külföldi államoknak egyetlen kölcsönnel sem tartozik a venezuelai államháztartás. Pénzének értéke a legszilárdabb egész Amerikában. A földműves nem fizet itt adót, a birtokára ellenben, az érték 50 százalékáig hármikor kaphat kölcsönt az állami mezőgazdasági banktól. Ezeket a példátlan eredményeket azonban nemcsak a jó kormányzásnak köszönheti Venezuela. Észak-Amerika és Oroszország után itt vannak a világ leggazdagabb petroleum-mezői. Abból a részesedésből pedig, ami a petroleumból az államnak jár, szinte minden költség kitélik...

A kőolaj-források bősége s egyéb természeti gazdagok dolgában Észak-Amerika, Oroszország, Venezuela után a sorban alighanem a naggyá lett Románia következik. A petroleum után itt is hatalmas részesedés jár az államnak. Ahogyan minden egyéb után is.

(Skin.)

Csak az 1931 előtti adóhátralékokat lehet bonokkal fizetni. Oradeán az adófizetők körében olyan hírek terjedtek el, hogy az adóhivatalok az 1932-es adóhátralékok kifizetésére is elfogadják a bonokat. Dr. Tosa Gyula cluji kerületi főfelügyelő, munkatársunknak kijelentette, hogy ezek a hírek alaptalanok, mert a bonokat újabb intézkedésig csak az 1931-es hátralékok fizetésére fogadják el az adóhivatalok.

Kétszer nyert az osztálysorsjáték. Satu-Mare. Saját tud. Az állami osztálysorsjáték keddi huzásán a 72.581-es számú sorsjegy egymillió lejt nyert. A sorsjegy tulajdonosa Izsák Lajos színérváraljai kereskedő, egynyolcad részzel. A szerencsés nyerő az osztálysorsjáték előző huzásán egynyolcad sorsjeggyel ugyancsak egymillió lejt nyert.



Vértagyasztó produkciók egy bérház tetején. Timişoara. Saját tud. Vértagyasztó látványban volt részük a napokban a járókelőknek a Belvárosban. A püspöki palotával szemközi háromemeletes szemináriumi bérpalota tetején egyszerű kibontott hajú fiatal leány jelent meg. A legnagyobb könnyedséggel a tetőzet széléig, az eres csatornáig haladt, nagyban gesztikulált, majd nyugodtan lehajolva, leoldotta cipőit s ledobta az utcára. Nagy tömeg verődött össze, amely megdöbbenéssel nézte a veszélyes mutatványokat. Az egyes mozdulatoknál pánikszerű félelem vett erőt az embereken, mindenki attól félt, hogy a leány a tetőről leveti magát az utcára. Egymásután érkeztek meg a rendőrség emberei, a mentők, majd a tűzoltók különféle felszereléssel. A tűzoltók ponyvát feszítettek ki, majd a hatalmas automatikus létrát hozták működésbe, közben már több tűzoltó is felbukkant a tetőzeten.

— Azok ott bántani akarnak! — kiáltott a szegény leány a tűzoltókra mutatva.

— Kik? Majd én megvédem magát — mondotta erre Mészáros János városi tűzoltó, aki az ellenkező oldalon bukkant fel.

A leány tényleg oda is ment bizalommal Mészároshoz. Így tudták megfogni s a ház lépcsőzetén át az utcára. A mentők a rendőrségre vitték a szerencsétlen leányt s itt derült ki, hogy Popa Mariának hívják, lugoji illetőségű s már az elmeegógyintézetben is volt egyszer internálva.



IGY NÉZ KI

a valódi KOPROL hashajtó csokoládé. Külös formájában egyszerű és mégis oly sokoldalú és alapos hatása. Nagyon sok hashajtót eredménytelenül használunk. Az egyetlen elismerten kipróbált hashajtó csokoládé volt és marad: a Koprof. Emésztési zavarainak első jeleire használjon azonnal Koprof hashajtót, amelynek vértisztító hatása is van. Az eredmény meglepő lesz.

Ha Koprofot vásárol vigyázzon arra, hogy minden tablettán rajta legyen a



felirat és utánzatokat, mint teljesen értéktelen utasítson határozottan vissza.

Sikkasztás a timişoari főpostán. Timişoara. Saját tud. Újabb sikkasztási affért lepleztek le a főpostán. Suciú János műszaki tisztviselőről megállapították, hogy fizetési listákat hamisított s így mintegy százezer lejt vágott zsebre. Ugyanis egyrészt a vonalfelügyelők és munkások járandóságait a kelleltnél magasabb összegekben mutatta ki, másrészt azonban az illetőknek még a jogos járandóságait sem adta meg, hanem ezeken is keresni akart. A pénzt házépítésre használta fel. Felelősségre vonják Lupu Vasile nevű főnökét is, aki minden egyes fizetési lajstromra rávezette: „Altalam verifikálva és kifizethető”.

* A Floreal No. 2. krém megtisztítja bőrét szeplő és pattanástól, elmulasztja orvorrőségét! Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapható, írjon a vezérképviseletnek: Drogéria „Centrala”, Oradea. Telefon 6-56.

Elitelt dalárdisták. Targu-Mures. Saját tud. Még a múlt év májusának első napjaiban történt, hogy Sovata muresmegyei község állami iskolája május 10-én egy nagyobb szabású ünnepélyt akart rendezni s az ünnepély rendezősége felkérte az ottani református dalkört, hogy az állami iskola ünnepélyén énekelje el a himnuszt. A dalárda, amely 46, többnyire 1-2 tanítóképezdét, de legalább 4 középiskolát végzett fiatalemberekből és leányokból áll, testületileg meg is jelent az állami iskola ünnepélyén énekelte a román himnuszt. Amikor azonban az ünnepélyről távozóban voltak, a sovatai csendőrőrmester az ünnepelőbe öltözött dalárdistákat a csendőrőrsre kísérte, ahol 24 óráig tartott, amíg elkészült a kihallgatási jegyzőkönyv. A csendőrőrmester kifogásolta, hogy a dalárda tagjai az ünnepélyen való szereplésük alkalmával a dalárda jelvényét viselték, melyre „Református Dalárda” van felírva magyarul. A jegyzőkönyvek mellé csatolta az illető dalárda dalárdajelvényét is, amelyek előkerítése érdekében még több helyen házkutatást is tartott. A targu-muresi járásbíró az ügyet kedden tárgyalta le és a dalárda minden egyes tagját 2000 lejt pénzbüntetésre, nemfizetés esetén pedig 40 napi elzárásra ítélte. Az elitáltak fellebbeztek.



Hönig
Frigyes
HARANG-ONTÓDE
Arad,
Str. Barfika 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

Halálozás. Igaz mély részvét kísérté sirjába Valea lui Mihai községben Fekete János járási kőművesprót, a tűzoltóság alparancsnokát, a római katolikus egyházközség felejtethetlen pénztárosát vasárnap délután. Operáció után bekövetkezett szivgyöngeség okozta az alig 42 éves fiatal ember halálát, akiben Fekete Károly érmelléki ismert festőművész édesbátyját vesztette el.

K. Papp Odón kocsigyártómester 57 éves korában, házasságának 30-ik évében, e hó 3-án este Dejen elhunyt. Felesége, öt gyermeke, négy testvére és kiterjedt rokonság gyászolja. Ötödikén helyezték örök nyugalomra a város társadalmának nagy részvéte mellett.

Petroșeniában a napokban halt meg Nuber Rozália, régi petroșeni lakos 95 éves korában. A szép kort megért nagyasszony édesanyja volt Buday János római katolikus kanonoknak. A temetési szertartást Roska Jenő római katolikus esperes végezte nagy papi segédlettel. Az elhunyt matronát az emberek nagy tömege kísérte ki utolsó útjára.

Özv. Korbuly Lukácsné szül. Barátosi Bucsy Mária életének 76-ik évében Targu-Muresen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. A megboldogultban Boross Elek turdai ny. városi főjegyző és lapszerkesztő, lapunk munkatársa, nagynénjét gyászolja.

Pallaghy János ny. pénzügyi s. títká, földadó nyilvántartási biztos, életének 71-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt Turdán. Temetése nagy részvét mellett ment végbe s azon az összes aktív és nyugdíjazott pénzügyi tisztviselők testületileg jelentek meg s ravatalára koszorút helyeztek.

Dr. Solymossy Károly óradnai ügyvéd, életének 58-ik évében elhunyt. Holttestét Turdára szállították s ott a családi sírboltban nagy részvét mellett helyezték nyugalomra.

Kary Balázs nyugdíjas Gheorgheniában hirtelen elhalt. Halálát őszinte szívből gyászolta meg a város közönsége.

Özv. Merza Vilmosné Gheorgheniában szízhűdésben meghalt. Minden társadalmi megmozdulásban tevékeny részt vett és általános tiszteletnek örvendett. Halála osztatlan részvételt váltott ki a város és környék lakosságában.

Sighetul-Marmatieiben özv. Jakobovits Miklósné 73 éves korában elhunyt. Jakobovits Miklós nagykereskedő, a katolikus egyháztanács elnöke a megboldogultban édesanyját gyászolja.

Udrescu Vasile törvényszéki tanácselnök Oradeán hétfőn délelőtt 9 órakor vakbélgyulladás következtében meghalt. Pénteken lett rosszul, de amikor a kórházba szállították dr. Pop Sándor egyetemi m. tanár, sebész-főorvos megállapította, hogy az operáció már aligha tud segíteni, mert a gennyes vakbél átfuródott, hasbélgyulladás és általános vérmérgezés következett be. Az operáció tényleg nem tudott már segíteni, a betegséget a szív nem bírta ki. Az elhunyt bírót családja Golestibe szállította s az ottani családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

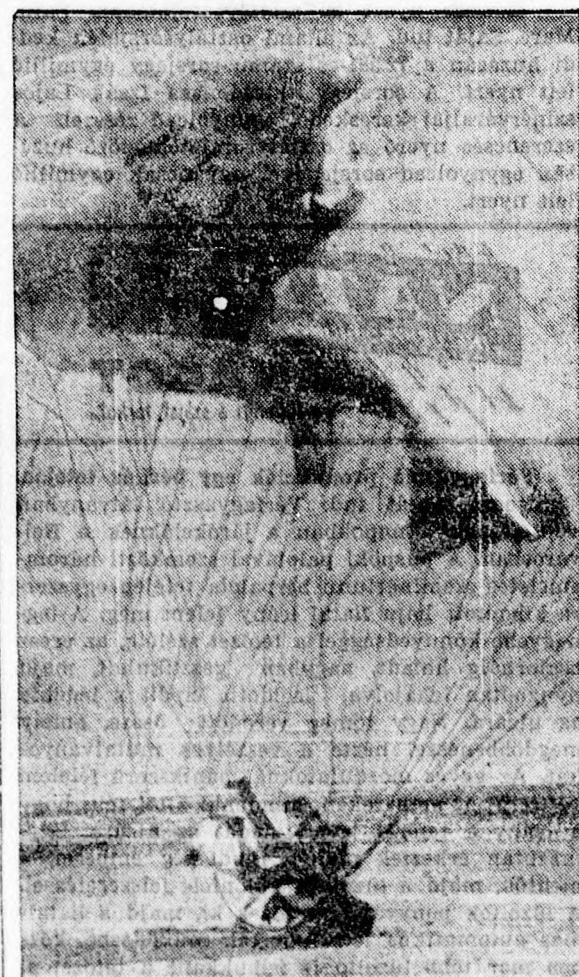
Turdáról jelentik, hogy Viski Gyula bandula de campiei református lelkész, életének 64-ik. lelkipásztorságának 40-ik évében elhunyt. Az elhunyt szépirodalmi téren is érdemes munkásságot fejtett ki.

Lépter Mihály Turda népszerű derék polgára, életének 86-ik évében meghalt. Nagy részvét mellett temették el.

Ha a betörők bámulják a kirakatot. Timișoara. Saját tud. A detektíveknek feltűnt, hogy két fiatalember, egy fiatal nővel nézték a kirakatokat és mindhárman vadonatúj ruhában vannak. Az igazoltatásnál nem tudták igazoltatóságukat elrejtteni és a detektívek bekísérték őket a rendőrségre. A két fiatalembernél huszonöt ezer lejt találtak. A két fiatalember Jakab Sándor 35 éves sofőr és Beringyi Sándor 22 éves, a nő pedig Buzgó Zsófia — mindhárman oradeaiak. Jakab Sándor bevallotta, hogy Oradeán betörőbandát szervezett és huszonnyolc betörést követett el. Emiatt két évet ült, február 11-én szabadult ki. Társával Valea lui Mihai-ra utazott, ahol egy nemsikerült betörés után a Mihályfi és Kandler cégnél a kézikasszát kifosztották s közel negyvenezer lejt vittek el. Buzgó Zsófiát egy ténemulatságon ismerték meg, Jakab házasságát igért neki s elhívta Timișoara-ra egy kis kirándulásra. Itt a legelőkelőbb üzletben selyemruhát rendelt a számára. A rendőrség mindhármat letartóztatta és Oradeára szállította.

Hogyan fessenek a valóságban a birtokosságok milliós bírságai? Mercurea-Ciuc. Saját tud. Chileni község közbirtokosságát Teutu pénzügyi ellenőr adóelvitkolásért 2 millió 300 ezer lei bírsággal sújtotta azért, mert 1928-ban Rozenfeld fakereskedőnek eladott 171 hektár erdőt az adó alól kivonta. A birtokosság törvényszék elé vitte az ügyet, amely megállapította, hogy adóelvitkolás nem történt, az ellenőr felelőtlenül és rosszakarattal járt el és a birtokosságot az adóelvitkolás vádjá alól felmentette.

*** Eletmódunk még mindig nem alkalmazkodik a nagyvárosi élethez.** Az emberi szervezet nem képes a mérges gázokat és szénét, amik a nagyvárosban minden oldalról előtűdülnek úgy feldolgozni, hogy azok teljesen ártalmatlanok legyenek. Különösen koros embereknél ezen idegen mérges elemek a szervezetbe kerülnek és érelmeszesedést okoznak, amelynek következményei életveszélyesek. Az emberi szervezet reorganizálására az egyetlen eszköz az **Urodonal** vésztisztítószer marad. Az **Urodonal** által öregkora minden kellemetlenségtől mentes lesz.



Egy ejtőernyős pilótánál szerencsés leszállása.

Az Egyesült Államokban levő New-Orleans egyik nagy repülővállalatánál egy ejtőernyős pilótánál az ernyő kötélet lábára erősítette, úgyhogy a leereszkedés egész ideje alatt fejfelé csüngött. Egy bátor szerelő (fehér ruhában) nagyszerű mentőteltjesítménye folytán sikerült a földdel való összeütközést annyira enyhíteni, hogy a pilótának az ijedtségen kívül semmi bántódása nem történt.

*** Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Gázrobbanás. Turda. Saját tud. Veszedelmes gázrobbanás történt Turdán a Cuza Voda-utca 28. sz. telken. Szabó Ferenc állami adótárnok a vízvezeték kutjának befagyott csövét benzínlámpával akarta kiolvasztani. Amikor a kut aknájának fedelét felemelte s a lámpát meggyújtotta, hatalmas detonációval felrobbant az aknába beszívargott s ott összegyűlt földgáz. A robbanás ereje messze eldobta Szabót, akinek a gázláng arcán és kezén súlyos égési sebeket okozott.

Uj tanfelügyelő. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A Chircă Petre tanfelügyelő inspektorra történt előléptetésével megüresedett megyei tanfelügyelői állásra Blaga Zakariás voslabeni államigazgató-tanítót nevezték ki.

*** Szívesen köhög Ön? E kérdésre természetesen nemmel válaszolna.** De hát akkor miért nem tesz Ön valamit köhögése ellen, vagy miért használ alkalmatlan szereket? Nem tudja Ön, hogy a Kaiser-féle mell-karamellák a legjobb szer köhögés, rekedtség, hurut stb. ellen? Próbálja ki ezeket és azok gyors- és biztos hatását saját magán fogja megállapítani. Miután a Kaiser-féle mell-karamellák igen kellemes ízűek, a gyermekek is szívesen szedik.

HIREK A BANSÁGBÓL. Timișoara. Saját tud. Olajos József apátkanonok tisztelői és barátai körében hetvenhetedik születésnapját ülte meg. — Léites György dr. bányászi-timișoari szerb püspököt a király a román-szerb egyházi és iskolai tárgyalásokon való közreműködéséért a román koronarenddel tüntette ki. — Timișoarán 56 éves korában meghalt Liuba Valér dr. nyugalmazott kerületi rendőrségi vezérfelügyelő; a háború alatt Sibiu mint közös hadseregbeli hadbíró-örnag. Erdély főhadbírája volt. — Kubán Endre szerkesztőt, mivel egyik cikkében a szülők felszólította, hogy anyanyelvükön taníttassák a gyermekeiket, a Marzescu-Mironescu-féle rendtörvény alapján, vád alá helyezték; a törvényszék felmentette, de a királyi ügyész fellebbezett. — Cornea községben Daescu Péter esendőrmester és Baraca Cristea esendőrkáplár tűzszussal vallotta Gligorie Roman 58 éves pázstort, mert eredmény nélkül kerestek nála fegyvert. Hatnapi vallatás után ugyszólván nyomorék lett. Az ítélőtábla az őrmestert hat, a káplárt egyhavi fogházra ítélte. — Brei György 32 éves timișoari kefégyáros Vinga határában motorbiciklijével nekifordított egy kőrakásnak, lezuhant, koponyatörést szenvedett és másnapra szanatóriumában meghalt. — Parvu Demeter 31 éves autóbustulajdonos Zorlent és Lugoj között utasokkal telt kocsija motorját akarta megindítani, amikor a begyújtókat visszacsapódott, rávágódott az ember zsebében levő revolverre, úgyhogy az elsült. A golyó Parvu szívébe fúródott és megölte. — A lugoji pénzügyigazgatóság 1.060.000 leies sikkasztást állapított meg. Ugy követelték el, hogy több fizetési utalványt kétszer vettek igénybe: Lugojon is, meg a vidéki adóhivatalokban is. A tisztviselők, akik az ügybe be vannak keverve, továbbra is teljesítik a szolgálatot; olyanokat azonban — többnyire kisebbségeket — akiknek „észre kellett volna venni a dolgot” kártérítésre kötelezték. — A timișoari légi kikötőből egyelőre nem lesz semmi, mert a város vezetősége kijelentette, hogy takarékoskodni kíván s erre nincs pénze. — Sanandren 88 éves korában meghalt özvegy Noll Katalin. Százkilenc leszármazottja gyászolja: hat leánya, egy fia, 32 unokája, 67 szepnekája és három dédunokája. — A timișoari Schusztler-féle butorgyár a napokban éri el huszonöt éves fennállását. Az ipari szindikátus asztalos-szakcsoportja elhatározta, hogy ebből az alkalomból a gyár tulajdonosnőjét, özvegy Schusztler Ferencné, aki 1917 óta egyedül vezeti az üzemet — főmesterré avatja.

PÁLYAZAT

A ludusul de muresi római katolikus kántori állásra pályázatot hirdetünk.

Javadalom:

Évi 12.000 lei jelenleg, természetbeni lakás, három hold föld, stóla. Teendőit 1927. IV. számú püspöki körlevél előírja.

Pályázati határidő: 1934. március 15. Próbá: Március 18. Utazási költséget nem fizetünk Ludusul de Mures, 1934. február hó 19-én
Egyháztanács

A belpolitika legmozgalmasabb életkérdései

Kétféles vita a parlamentben a népkisebbségek körül

A legutóbbi számunk megjelenése óta eltelt két hét alatt a belpolitikai életben több olyan jelenség volt, amelynek a közeli vagy távoli jövőben is további folytatása várható.

A parlamentben végetért a felirati vita, amelynek záróaktusaként a szenátusban Lepádatu kultuszminiszter, a képviselőházban pedig Nistor kisebbségügyi miniszter nyilatkozott a kormány nevében. Lepádatu szembeállított az alkotmány módosítása iránti kívánalommal, mert ez a módosítás semmivel se javítaná a jelenlegi súlyos helyzetet. Manolescu testületi rendszerének a tervét is csak olyan utánczásnak minősítette, amely nem illik a romániai viszonyokhoz.

Igen behatóan foglalkozott Lepádatu a Magyar Párt ismeretes felirati nyilatkozatával is.

— E nyilatkozat — mondotta a miniszter — kifogásolja, hogy a trónbeszéd nem tesz említést a kisebbségi kérdéstről. Igaz, hogy az utóbbi időben szinte valamennyi trónbeszéd hangoztatta, hogy a kormány a kisebbségekkel szemben igazságos politikát fog folytatni, mi azonban nem tartottuk szükségesnek említést tenni erről, mert a liberális párt programja eléggé ismeretes ebben a tekintetben. Kiváltságokra senki sem számíthat ebben az országban. A kisebbségek nem követelhetnek más jogokat, mint amiket a többi állampolgárok is élveznek; a jogok és köteleességek egyenlők minden polgár számára s ezt az alapelvet lesegezi az alkotmány épügy, mint az alkotmány szellemében dolgozni kívánó kormány is. A Magyar Párt — folytatta Lepádatu — ugyanazokat a jogokat követeli egyházi és iskolai téren, amelyeket a román—jugoszláv egyezmény a bánági szerbeknek biztosít. Ezek a jogok azonban semmivel sem haladják túl azokat, amelyeket törvényeink az ország kisebbségeinek biztosítanak.

A németek a kisebbségi törvény megalkotását kívánják.

A kamarában Hans Otto Roth március 6-án délután mondotta el az utolsó ellenzéki felszólalást a válaszfelirati vita során s felsorolta a német párt, illetve a romániai német-ség kívánságait, panaszait a gazdasági válsággal kapcsolatban, amelynek megoldására nem történnek kellő intézkedések, az adózás kérdésében, ami nyomasztólag nehezedik különösen az ország kisebbségeire s végül egyházi és iskolai ügyekben, amelyekben rengeteg a teljesítetlen ígért. Kijelentette, hogy a kisebbségi kérdést ideje volna már véglegesen szabályozni a kisebbségi törvény megalkotásával. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Mindenekelőtt szükséges volna, hogy a kormány gátat vessen a nemzeti türelmetlenség hullámainak, amelyek erősen csapdosnak a mi országunkban is, hogy ezzel megakadályozza az állam és a német kisebbség közötti jóviszony elromlását. A német párt sajnálja, hogy a trónbeszéd nem mutat érdeklődést a kisebbségek iránt s ez egyike ama okoknak, amelyek miatt a német párt nem szavazza meg a válaszfeliratot.

Nistor miniszter a városi román középosztály kialakulása elősegítéséről.

Amint mondtuk, a képviselőházban Nistor kisebbségi miniszter válaszolt a kormány nevében a válaszfelirati vita során elhangzott ellenzéki beszédekre. Védelmére kelt a parlamentaris rendszernek, de elismerte, hogy ez a rendszer javításra szorul. Azután szembe helyezkedett azokkal a törekvésekkel, amelyek az alkotmány megváltoztatására irányulnak és újból leszegezte a liberális párt kormányzati



**Bárhol is legyen ...
kéjes légment terjeszt
maga körül...**

Chat Noir

*a megteremtője ennek a légkörnek, amely
leigazza a férfiak szívét, épen annyira, mint
egy tiszta pillantás vagy egy fess test!*



Nehéz damaszkk függönyök... süppedő perzsa szőnyegek... puha, mély kerevet... bódító illat... milyen könnyű ilyen légkörben felkorbácsolni az érzékeket! De nem minden nőnek állanak a luxus ezen eszközei rendelkezésére és akinek rendelkezésére állnak, sem tudja azokat mindenüvé magával vinni. De a tetszeni vágyás, a hódítás ösztöne, minden nőben állandóan ébren van! Ha a híres Chat Noir kölnivizzel illatosítja magát maga körül a kéjnek a nőiességnek a szem számára láthatatlan atmoszférját teremt, amely azonban felkorbácsolja az érzéket...

EAU DE COLOGNE
Chat Noir

vezérelvét: kevés új törvényt kell hozni, de a meglévőket jól, gyorsan és szigorúan kell alkalmazni. Válaszolt a miniszter azokra az aggodalmakra, amelyeket a román nemzeti munkavédelem sürgetésével kapcsolatban a román pártok szónokai hangoztattak és kijelentette, hogy a helyzet nem olyan veszélyes, mint ahogy azt a szónokok esetelték. A román uralom 15 esztendeje alatt a román elem térhódítása állandó haladást mutat s a csatolt országrészekben is folyton növekszik a nemzeti munkába belevont románok száma minden foglalkozási ágban.

— Beszéltek a szónokok, — mondotta többek között Nistor miniszter, — a városok romanizálásának szükségességéről. Egyes kisebbségekre nézve a gyors asszimilációt, másokra az egyszerű eltávolítást ajánlották. E

megoldás azonban tulságosan kezdetleges ahhoz, hogy normális körülmények között végre lenne hajtható. Azokat a jogokat, amelyeket az alkotmány minden állampolgár számára biztosít, semmi körülmények között sem lehet figyelmen kívül hagyni. Viszont semmi akadály nincs annak, hogy a városi román lakosgot anyagi és erkölcsi támogatásunkban részesítsük, hogy a román elem ott mély gyökereket verjen és visszahódítsa azokat a pozíciókat, amelyek megilletik. A városi középosztályt a románság kétségtelenül nélkülözi, ennek megteremtése a kormány előrendű feladatai közé fog tartozni.

A román nemzeti munka védelme.

Egyre jobban előtérbe lép a román nemzeti munka védelmének kérdése s az utolsó nyolc nap alatt több olyan megnyilatkozás tör-

tént, amelyek aggodalommal kell hogy élőt-
sék a romániai kisebbségi embert. A kormány
láthatólag igyekszik lecsapolni a nemzeti tü-
relmetlenséget veszedelmesen gyűlömlő szene-
delméit s ezért a szélsőséges nemzetiek pro-
gramjából magáévá tesz egyetmást, amit a
tulzók mérséklésére alkalmasnak talál. Ez ki-
tűnik különösen a minisztertanács multheti
üléseinek egyik határozatából, amely felhatal-
mazza az illetékes minisztert, hogy törvény-
javaslatot készítsen a nemzeti munka védel-
méről, s ebben a magánvállalatok számára kö-
telezőleg írja elő a román elem bizonyos szá-
lékban való alkalmazását.

De ezek az igyekezetek nem szerelik le a
soviniszta pártok harci kedvét. Goga nagy in-
terpellációt mondott el a képviselőházban a
román nemzeti munka védelméről s beszéde-
ben rendkívül hevesen támadta az ország va-
lamennyi kisebbségét, de főként a zsidókat és
a magyarokat.

Goga interpellál a népkisebbségek tulsúlya miatt.

Goga a gyulafehérvári határozatok bírálá-
tával kezdte beszédét és az 1918 december
elsőjéi kisebbségi határozatokat a román nép
akkori különleges lelki állapotának, ünnepi
hangulatának tudta be. E hangulatban olyan
pontokat szövegeztek, amelyek nem valósítha-
tók meg. Ez különösen Erdélyre vonatkozik.
Az okiráltságbeliek pedig elég — mondotta
Goga. — ha a békeszerződéseknek ama pont-
jait vesszük figyelembe, amelyek az új, megnö-
vekedett Románia állampolgáraitól intézked-
nek. A többi utódállamok csak azokat ismerik
el állampolgáiraiknak, akik a háború kitörése
pillanatában megnövekedett állam területén
laktak, míg Románia mindazokat, akik a
békeszerződés idején laktak az új határok közé
eső területen. Ez pedig nagy különbség, mert
a háború alatt a menekülések miatt igen szá-
mottevő néprajzi eltolódások voltak. Ezzel —
értelt Goga — igen megerősödött a kisebbségi
elem. A városok helyzetét egyenesen tragikus-
nak mondotta a nemzeti agrárpárt elnöke és
azt igyekezett bizonyítani, hogy a közigazga-
tási törvény túlzottan nagy engedményei miatt
a városok vezetése kisebbségi kezébe került.

Azán a kisebbségi bankok helyzetét ecse-
telte Goga, szemben a román bankokéval s
ebből a magyarok, zsidók és németek gazda-
sági fönlényéről vont következtetéseket, amit,
szerinte, meg kell szüntetni. Ugyanez a hely-
zet Erdélyben az ipar és a kereskedelem terü-
letein, sőt a szellemi életben is. Az Erdélyben
megjelent nyomdai termékekre vonatkozó
számadatokkal akarta azt bizonyítani, hogy itt
fejlettebb magyar szellemi élet van, mint a
a háború előtt volt.

Laár Ferenc szolgált ebben a kérdésben
magyarazattal:

— Hogy most több magyar napilap és
könyv jelenik meg Erdélyben, mint háború
előtt, az nagyon könnyen megérthető. A ma-
gyar uralom idején a könyvek és újságok
majdnem mind Budapesten készültek s így
nem is volt szükség rá, hogy Erdélyben jelen-
jenek meg. Most egészen más a helyzet.

A csucsal paktum is szöbakerül. Willer felvilágosító beszéde.

Goga rendületlenül folytatta, hogy az er-
délyi nyomtatványok mellett éppen elég nagy
számban jönnek be az országba budapesti
sajtótermékek is s az erre vonatkozó téves álli-
tásokat Willer József cáfolta meg köbeszólá-
sával.

A többség részéről Titeanu képviselő vála-
szolt Gogának és azt igyekezett bizonyítani,
hogy teljesen illetéktelenül rohan ki most a
kisebbségek ellen, hiszen annakidején ő a
csucsal paktumban még nagyobb jogokat bizo-
sított a kisebbségeknek, mint amennyit a
későbbi keletű közigazgatási törvény juttatott
nekik. A csucsal paktum — mondotta. — meg-
engedi többek között a nemzetiszínű jelvény
viselését.

— Ehhez jogunk is van — szölt közbe
Laár Ferenc és ez a köbeszólás olyan vihart
támasztott, hogy az elnök kénytelen volt fel-
függasztani az ülést.

Titeanu ezután a csucsal paktumtak még

több pontját vette boncolókés alá, azokat az
előnyöket sorolta fel, amelyeket az a paktum a
magyaroknak biztosított.

Willer József hosszabb felszólalásban he-
lyezkedett szembe ezekkel az állításokkal.

— A csucsal paktum egyetlen intézkedését
sem alkalmazták sohasem — mondotta. —
Sajnálatos, — jelentette ki azután, — hogy
ilyen kényes kérdéseket a szenvedélyesség túl-
fűtött légkörében tárgyal a képviselőház. Ez
alkalmas arra, hogy még jobban megmérgeze
a lelkeket. Ezeket az ügyeket a legteljesebb
nyugalommal és tárgyilagossággal kell meg-
beszélni, hiszen a kisebbségeknek komoly és
őszinte óhajuk, hogy nyugalomban élhessenek
a többségi nép mellett, s hogy azzal barátság-
gal együttműködve találják meg fejlődé-
sük lehetőségeit.

Jorga az abszurd fajvédelem ellen.

A kisebbségellenes hangulat ez aggasztó
atmoszférájában meglepetésszerűen hatott
Jorga szenátusi interpellációja, amely a nem-
zeti munkavédelem ügyében higgadtabb állás-
pontot foglal el.

— Romániának a kisebbségi kérdéssel kap-
csolatos magatartását és a román elemnek ter-
mészetes jogait egészen elhibázott beállításban
tárgyalják mostanában. Ez a beállítás azt a
látszatot kelti, hogy nálunk komoly áramlatok
törekednek helyettesíteni a nemes nacionaliz-
must egy olyan abszurd fajvédelemmel, amely
ellentétben áll a mi hagyományainkkal. Kote-

A nemzeti munkavédelem nagy vitája

— Gyárfás Elemér érdekes beszéde a szenátusban —

Bucuresti. Saját tud. A nemzeti munka-
védelem vitája, amelynek során annyi táma-
dás hangzott el a kamarában a kisebbségek
ellen, pénteken a szenátusban is napirendre
került és Jorga hatalmas beszédben kelt a ki-
sebbségek védelmére. Beszédét, — amely ro-
mán részről hosszú idő óta az első komoly
megnyilatkozás a kisebbségek mellett — egyik
közeli számunkban a gyorsírói jegyzetek alap-
ján fogjuk ismertetni.

A magyarányu vita szombaton délután a
kamarában záródott le. Az utolsó, érdeklődés-
sel hallgatott ellenzéki szónok Cuza professzor
volt, aki beszéde végén foglalkozott a magyar
kérdéssel is, az ő egyéni megvilágításában. En-
nek során egyenes felszólítást intézett a ma-
gyarság jelenlévő képviselőjéhez, dr. Willer
Józsefhez, aki nyomban egy közbeszólással vá-
laszolt is. Ennek a szövegszólásnak is van sok fon-
tossága, valamint utána lamandi belügyi al-
miniszter záróbeszédének is. Anyagtorlódás
miatt ezeket a parlamentti felszólalásokat is
gyorsírói adatok alapján legközelebbi szá-
munkban hozzuk.

Beszámolónk teljessége végett még ki kell

lességemnek találok meginterpellálni a mi-
niszterelnököt, szándékában van-e engedni en-
nek a veszedelmes befolyásnak, amelynek ér-
vényesülése rendkívül káros lenne Romániára
nézve.

A népkisebbségi kérdés a kö- igazgatási törvénnyel kapcsola- latban. — Sándor József fel- szólalással.

A szenátusban a közigazgatási törvény vi-
tája helyezte ismét előtérbe a kisebbségi kér-
dést. A Magyar Párt részéről Sándor József
plasztikusán kidomborította, hogy a helyi kö-
igazgatás célszerű vitele önkormányzat nélkül
lehetetlen. A felszólalásból folyólag Sándor Jó-
zsefet és vele együtt az EMKE működését
egyik papszenátor vádlóan érintette. Sándor
József ezzel szemben március 8-ikán tartott
igen hatásos beszédet, amiben kifejtette az
EMKE tisztán kulturális működését, amelyet
állami támogatás nélkül, csak a magyar társa-
dalom adományai segítségével folytatott. Mély
nyomott hagyott a szenátorokban Sándor Jó-
zsefnek különösen a következő mondása:

— A szenátor úr, a román oltár szolgálja,
ismét a régi és lebecsültni akaró kifejezéssel
jött ellenünk, hogy mi magyarok ázsiai nép
vagyunk. Mintha az összes népek nem mind
Ázsiából jöttek volna s nem Ázsiában született
és munkált volna a szenátor-lelkész urnak is
legfőbb ura, ami keresztrefeszített Megváltónk,
aki ama fán halt meg mindnyájunkért.

emelnünk, hogy Gyárfás Elemér szenátor igen
fontos interpellációt terjesztett elő a cenzurá-
ról és a helységnevek magyarul való haszná-
lata tárgyában. Utalt az egykori erdélyi kor-
mányzótanács első dekrétumának negyedik
szakaszára, amely kimondja, hogy nem hivata-
los és magánviszonylatban a helységnevek ma-
gyar nyelven is használhatók. Utalt még Tütá-
rescu miniszterelnökre is, aki kijelentette, hogy
a magyar nyelvhasználat jogába beletartozik a
helységnevek magyarul való használata is.

Amikor Gyárfás ezeket mondotta, Avran-
Nicolae (bánsági liberális) közbeszólt:

— Amig mi románok vagyunk hatalmon,
hadd legyen miénk az ország!

Gyárfás villámgyors replikával visszakér-
dezte:

— Nem akarja hogy a miénk is legyen?

Mire Gafencu és Petala tábornok szinte
egyszerre mondták:

— De igen!

Ez az érdekes szövegszólás egyúttal magában
hordja a tagadhatatlan nagyfontosságot is.

Lipót király első rádiószózatát a nép- hez.

A laekeni királyi pa-
lotában lévő dolgozó-
szobájából intézte né-
péhez első rádiószó-
zatát III. Lipót belza
király. Köszönetet
mondott azért az álla-
lános, őszinte részvé-
lért, amelyet a nép
atyjának, Albert ki-
rálynak halála alkal-
mából tanusított,
majd röviden ismer-
tette az ország gazda-
sági és politikai pro-
blémáit.



Teljes vasuti
vonati külön
rendű szálló
szállítás Rón
hoz, Budapest
mában és Vel
menetkor a v
csora, Rómába
nivalók megte
muzeumokba,
tárakba. Vele
szakszerű vez
nak 50%-a a
maradó 50%
La

ITT A TAVASZ!

Ha feledhetetlen élményt akar magának biztosítani, ne habozzék,
hanem még ma jelentse be
részvételét az

ERDÉLYI LAPOK

olaszországi és római nagy társasutazására.

Velence, Firenze, Róma és Nápoly halhatatlan szépségeit
10 napos uton, szakszerű, lelkiismeretes vezetés mellett
oly áron láthatja meg, mint máskor az életben soha.

Részvételi díj csak

5400 lei.

Mi foglaltatik a részvételi díjban:

Teljes vasuti költség Oradeától—Oradeáig gyors-
vonati külön kocsikon, az összes vizumok, első-
rendű szállodák ára teljes ellátással, csomag-
szállítás Rómában a szállodákba és ki a vonat-
hoz. Budapesten kétszer étkezés, Firenzében, Ró-
mában és Velencében teljes étkezés, azonkívül
menetkor a vonaton egyszeri ebéd és egyszeri va-
csora. Rómában kétszeri autócarr a távolabbi lát-
nivalók megtekintéséhez, belépő-díjak a vatikáni
muzeumokba, katakombákba és a firenzei kép-
tárakba. Velencében sétahajózás és azonfelül
szakszerű vezetés mindenütt. — A részvételi díj-
nak 50%-a a jelentkezéskor fizetendő, a fenn-
maradó 50% legkésőbb április 10-ig, az Erdélyi
Lapok utazási osztályánál.



Ragadja meg ezt a
kivételes és ritkán
kinálkozó alkalmat
és mielőbb jelent-
kezzék az „Erdélyi
Lapok” kiadóhivata-
lánál: Oradea, Str.
Regele Carol No. 5.

Külön gyorsvo-
nati kocsikkal,
minden átszál-
lás nélkül.



Fontos tudnivalók:

1. A résztvenni akarók csak utlevélről tar-
toznak gondoskodni.
2. A jelentkezést mindenki minél előbb esz-
közölje, mert csak korlátolt létszámban fogad-
hatunk el jelentkezőket. A részvételi díjból 2000
lei a jelentkezéskor fizetendő, a többi legkésőbb
április 10-ig. Április 10. után fizetéseket nem fo-
gadhatunk el.
3. Minden utas minél kevesebb csomagot és
csakis a fennálló rendelkezések értelmében meg-
engedett pénzüsszeget hozzon magával.
4. Ennivalót minél kevesebbet hozzon min-
denki magával, mert úgyszólván mindenütt mi
gondoskodunk a szükséges étkezéstről.
5. Akik erre vonatkozó szándékukat külön
bejelentik, a vonaton másodosztályon is utaz-
hatnak. A másodosztályu vonatjegy többletára
1500 lei.
6. Hasonlóképpen előre és külön jelentendő
a nápolyi uton való részvétel szándéka. A nápolyi
út különkölttsége 1100 lei.
7. Mindenki mindjárt jelentkezése alkalmá-
val jelentse az uton netalán szintén résztvevő is-
merősei, rokonai nevét, hogy az elszállásolásnál
ezeket a szempontokat is figyelembe vehessük.

Rendezőség.

Jelentkezési határidő:
1934 április 15.

Krajcáros ujság-járvány Bucureștiben

București. Saját tud. A román olvasóközönség csak mostanában kezd megismerkedni a krajcáros lap fogalmával. Eddig a nagy és széles elterjedtségű lapok s a tisztán pártpolitikai célokat szolgáló orgánumok voltak a napisajtó kizárólagos termékei, aminek megvolt az az előnye, hogy a szép ujságírói munkát nyújtó nagy lapok a kis, olcsó és összefüggő ujságcskák versenyével nélkül terjeszthettek az olvasóközönség minden rétegében.

De meg volt ennek a rendszernek az a hátránya is, hogy bizonyos rétegeket soha sem ismertek el a nagy lapok. Az egészen szegény és az egészen egyszerű emberek anyagi teljesítőképessége és szellemi színvonala túlságosan mélyen állott ahhoz, hogy az *Universul*, a *Dimineața* vagy a *Curentul* roppant lepedői, vagy akár a pártlapok epével írt hátsábjai lenyulhassanak hozzájuk.

A szegényeknek és az egyszerűeknek vagy nem volt pénzük megvenni ezeket az ujságokat, hogy nem vették meg, mert olyan féltelmesen nagyoknak érezték azokat, hogy keresni sem merték bennük az ő szellemi igényeiknek megfelelő olvasnivalót.

Tulajdonképpen csodálkozni lehet, hogy amíg Erdélyben már évek óta minden nagyobb városban él, terjed, sőt itt-ott virágzik is egy, vagy több krajcáros ujság. Bucureștiben egészen a legutóbbi időkig senki sem szánta rá magát, hogy ilyen olcsó népujsággal kísérletezzék.

Erdélyi üzletember kellett hozzá, hogy megindítsa a román fővárosban az első krajcáros napilapot. *Tempó*-nak keresztelte el, az erdélyi kis lapok formátumát vette mintául a Bucureștiben szokásos lepedőformátum helyett s egy szép napon, déli 4 órakor tucatjával futották be a fürge rikkancsgyerekek a főváros utcáit:

— *Tempó!* ... Csak egy lei! Négy oldal, csak egy lei!

Kiderült, hogy ebben az órában mindenki szívesen áldoz ujságra egy leit. Ilyenkor zárnak az üzletek, ilyenkor fejezik be a munkát a nagyvállalatok irodáiban, ilyenkor indulnak haza a köztisztviselők is hivatalaikból. S a kis krajcáros lapot éppen el lehet olvasni hazáig, akár villamoson utazik, akár gyalog baktat az ember.

Egy hét se telt belé, már látni lehetett, hogy a krajcáros lap jó üzlet Bucureștiben. A déli utca nagy emberáradata egyedül elfogyaszt belőle annyit, amennyiből egy ilyen sajtóvállalkozás megélhet s emellett a külvárosokban s a vidéken egész új olvasóhadsergek toborzódhatnak számára. S a régi sajtóvállalatok vezetői, a pénzükkel semmi okosat kézdeni nem tudó üzletemberek, vállalkozók bosszankodva vakarják a fejüket:

— Hogy ez nekünk nem jutott előbb eszünkbe.

S rövidesen felcsendültek az utcán a versengő krajcáros lapok címei. Egyik-másik napok alatt elhalt ismét, vagy kihagyásokkal folytatta megjelenését, de mégis sikerült a *Tempó* mellett az egyleies, a reggel megjelenő *Ordinea*-nak és még két krajcáros déli lapnak állandósulnia, amelyek számára a mögöttük álló komolyabb érdekeltségek lehetővé teszik, hogy az erdélyi üzletember kísérletét messze meghaladó teljesítménnyel állják a konkurrenciát.

Ezeket így kiáltják a rikkancsok:

— *Vestea*, nyolc oldal, egy lei... *Credința*,

nyolc oldal, egy lei.

A harc késhegyik megy s szinte érthetetlen, hogy a *Vestea*, amelyet nem kisebb hatalom támogat, mint a *Dimineața* egész szerkesztőségi, kiadóhivatali és anyagi felkészültsége és a *Credința*, amelynek román tőkésék s részben magas ortodox egyházi körök állanak mögött, nem tudták még eddig legyűrni a kis, négyoldalas és tartalmilag is sokkal silányabb *Tempó*-t.

Pedig mindenféle trükköket kieszelnek ellene. Így például jó félórával hamarabb vannak az utcán s mire a *Tempó* rikkancsai ordítani kezdenek a Calea Victoriei embersokdalmában, már a legtöbb járókelő tereget, lapozgat maga előtt egy *Vestea*-t és *Credința*-t, a legfrissebb délelőtti hírekkel, amik között természetesen igen gyakori a hajmeresztő mérnyelet, a véres gyilkosság, a bestiális bűntény és a háborús veszedelem. Az is roppant fontos, hogy a krajcáros ujság rikkancshada az ostromlott várak kirohanói módjára egy tömegben, vad ordítással hagyja el az illető lap nyomdájának épületét és ellenállhatatlan irammal száguldjon a legfontosabb utcáskörök — e hadászati támpontok — megszállására. Azért az ilyen kis ujságnál rendkívül jelentős szerepe van a rikkancsfőnöknek. Megfigyeltük, hogyan szervezi a *Vestea* rikkancsfőnöke a *Dimineața* nyomdájának kapualjában a déli kirohanásokat. A kapu szájánál állva, közméretes doronggal tartja vissza a nyomdából egyenként előkerülő cigánygyerekeket és olteni parasztfiúkat a tágas kapualjban s amikor már az egész harminc-negyven főnyi csoport nagy ujságcsomókkal hóna alatt ott szorong, türelmetlenkedik, tolakszik, és kiabál a kapu alatt, egyszerre szabadítja őket neki a közvélemény meghódításának.

Ugyanígy tesz a *Credința* is és déltájban vad, zűrzavaros lármával keveredik össze a Piccadilly előtti téren a két rikkancscsapat és forgószéltől hajtott falevelekként futják be a főbb útvonalakat, amíg el nem oszlanak és meg nem állapodnak a legforgalmasabb és legtöbb eladási lehetőséget ígérő pontokon.

Valóságos krajcáros-láz vett erőt a déli órák bucaresti-i közönségén. Mindenki krajcáros lapot olvas. Olyanféle naiv ujdonság-láz ez, mint két évvel ezelőtt az automata-büffé-járvány volt. Minden ötven lépésre nyílt egy

Biztos siker,

gyümölcsfáit a Moskovits Ipartelepék r. t., Oradea, által gyártott, elismert jóhatású növényvédelmi szerekkel kezel!

Ajánljuk a gyümölcsfák téli kezelésére:

„Neo-Dendrin” gyümölcsfakarbolineum,
„Pomrin” savmentes vértetükátrány,
„Amonil” kénkészítmény,
„Sotor” hernyóenyv
szereinket.

Kapható: Oradea,

ANDRÉNYI KÁROLY ÉS FIAI R. T.

fényes önműködő falatozó s eleinte tódult beléjük az ember — s másfélév alatt megbukott mindegyik...

De komolyan csak a kisdíákok veszik az egyleies lapokat, akik iskolából kijövet szintén megveszik kedvenc ujságcskájukat és hazáig elvitatkoznak belőlük családirtási tragédiákról, háborús lehetőségekről, külpolitikai gazdaságokról és egyéb borzalmakról, amelyeket csak úgy ontanak ezeknek a lapoknak a hátsábjai.

A komoly lapok munkatársai pedig, talán megérevezve a veszélyt, amivel a krajcáros ujság nyers hírszolgálat a igazi ujságírást és ujságírói munkát fenyegeti, nem mulasztanak egy alkalmat sem, hogy gúnyoros megjegyzéseket tegyenek a vérbemártott tollú kollegákra. Ilyen ostobaságokat kérdeznak tőlük például: — Mi is van azzal a paraszti áruházba öltözött báróval, aki megölte felesége hármaskeres csecsemőit, akik közül egynek lengő ősz szakállja volt?

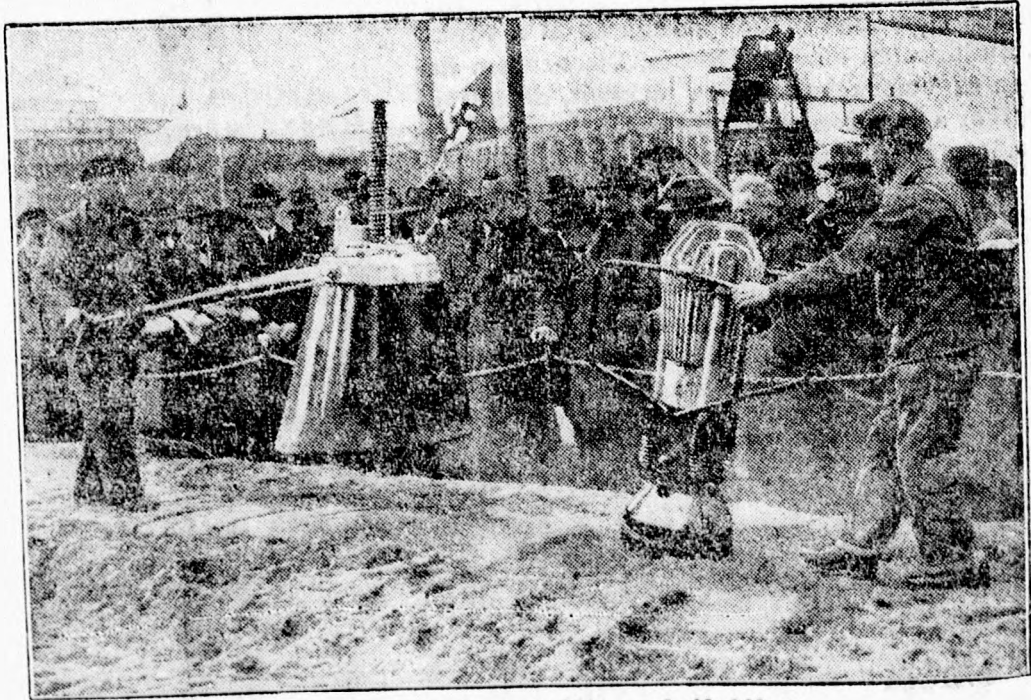
Vagy:

— Hogy is volt azzal a szökött szerzetessel, aki feleségül vett tizenkétéves leánykát, akiről kiderült, hogy a saját nagyanyja?...

El lehet képzelni, hogy hatnak ezek a kérdések például egy hivatalos sajtóközlemény két mondata között, amelyeket éppen valamelyik kabinetfőnök diktál a sajtó egybegyűlt képviselőinek a miniszter előszobájában...

Ezek a kis rosszmájúságok azonban nem tartóztatják fel a krajcáros lapok előretörését és gyors elterjedését. A krajcáros lapok tovább fogják bírni, mint az automata-büffek, sőt ha az erdélyi állapotokból következtethetünk, igen sokat fognak ártani a komoly, jól megírt román napisajtónak.

Jávör Béla.



Robbantó erő az építés szolgálatában.

A lipcsei világvásárt egy egészen új készülék bemutatásával nyitották meg. A szerkezet, amelyet útépítésnél használnak robbanóerővel működik. A robbanás következtében 500 kilogrammos súllyal döngöli a talajt s minden ütés után önműködően 20 centimétert halad tovább. A kezelő személynek csak a készülék irányítására van gondja. Szakemberek az új találmányhoz igen nagy reményeket fűznek.

Templomi viaszgyertyák

a husvétii ünnepekre Pongrácz István utódánál Oradea, Strada Afexandrii 52. sz., jutányos árban beszerezhetők.

Sorvadó élet

Irta: Sulyok István dr.

A telekezeti tanítók segítségért kiáltanak, csak a Jóisten tudja, hogy hányadszor. A felhívásban, amelyet e célból megszerkesztettek, semmi túlzás nincsen.

Legszebb nagybőjti prédikációk:

Czumbel: A kereszt útján 60.— lei
 Pakocs: Örömet akartok . 45.— lei
 Tóth: A szenvedő és győzedelmes Krisztus . 275.— lei és 10 lei portó.

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANAL.

Mindenben igazuk van a mi szegény tanítóinknak, csak abban az egyben nem, hogy szomorú sorsukért egyformán teszik felelőssé az államot és a magyar egyházakat.

Az állam segíthetne még ma is nagy nyomorúságukon. Nem kellene egyebet tennie, mint az egész magyar népoktatást a telekezeti tanításra bízni, ahogyan azt annakidején Braniste tervezte. Még nyerne is ezen a megoldáson.

De az egyházak? Honnan vegyék azt az évi 100 millió leit, amibe 1600 magyar telekezeti tanító emberséges eltartása évenként kerülne?

A tanítók keserű panaszirása együttes felépésről, képviselői közbenjárásokról s hasonló politikai próbálkozásokról beszél. A reménytelenségnek bünbakot kereső nyugtalan-ságában úgy fűzi a panasz a mondatokat, mintha ezeken s más éféleken volna az államsegély elmaradása!

BÁLINT VILMOS:

A DUSGAZDAG

BIBLIAI SZINJATEK, KÉPBE

Ára füzve 15 Lei.

(Az előadási jog 3 példány megvételéhez van kötve.)

KAPHATÓ:

AZ ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANAL

Minden hiábavaló.

Marad a másik út. Az elmaradt államsegélyt társadalmi uton kellene pótolni.

Az erdélyi magyarság, úgy ahogyan 15 esztendővel ezelőtt magára maradt, egyszer-

NOVOTNY



TIMISOARA

Fabrica. Str. Lunei 4.



A gépeket ápoljuk

csakis így dolgoznak kifogástalanul, sőt pihentetésre is szükségük van; viszont az emberi test belső szervei állandóan, pihenés nélkül dolgoznak! Mennyivel fontosabb tehát ezeknek a szerveknek belső higiénája! Helmitol-tablettákkal való alapos tisztítás megakadályozza az ártalmas anyagok lerakódását a vesékben, a hólyagban és a vizeleti szervekben.



HELMITOL

a vizeletvezetékek és a hólyag antiszeptikuma

rően képtelen arra, hogy műveltségének régi színvonalát megtartsa. Süllyednie kell menthetetlenül, rohamosan. A telekezeti tanítóság szörnyű romlása csak jele ennek a süllyedésnek, de nem mértéke.

A magyar falu nyomorult földműves népe a sok teher mellett, amit hordoznia kell, nem tudja iskoláját is eltartani. Nagybirtok, amelyet segítségre lehet szorítani, nincsen.

A magyar város pedig egyszerűen nem tud résztvállalni a magyar népkultúra színvonalának fenntartásából. Bármennyire nyilvánvaló a közös érdek, nem tud, mert a magyar városi lakosság túlnyomó nagy tömege tengődő munkásnép. A szellemi réteg — vékony törékeny kéreg, amely mögött gazdasági erők nincsenek. A kisiparosság félig-munkás elemei, néhány orvos, ügyvéd s telekezeti tanár, néhány névtelen magántisztviselő és kereskedősegéd — ennyi a magyar város egész gazdasági jelentősége.

Az igazság azonban az, hogy nem lehet népkulturát fenntartani a nép gazdasági nedveinek az uralása nélkül.

Akár kereskedelem, vállalkozás és bank-szervezet, akár szövetkezeti hálózat jelenti ezt az uralmat — nélkülözhetetlen szükség van rá.

A kultúra nem üzlet. Önmagát fenntartani nem tudja. Vámokból él. Ezeket a vámokat pedig csak az szedheti be, akinek a rostájára a nép munkájának a gyümölcse évről-évre kerül.

Hogy a gazdasági nedvek uralma a népkultúra szempontjából mit jelent, azt a szász és a zsidó példa mutatja. A szász Schieb gépgyár évente 280.000 lei egyházi és iskolai adót fizet! És tucatszámra vannak szász gyárak, nagyvállalkozók és nagykereskedők, akik százazrekkel járulnak hozzá, mert járulhatnak, a szász népkultúra hálózatának fenntar-

tásához. Erdély fővárosának 9000 főnyi zsidósága pedig még néhány évvel ezelőtt évi 12 millió leit tudott telekezeti intézményeinek fenntartására áldozni! Fejenként — a cseccse mőket is együtt számolva — 1300 leit!

L H A N D E:

KRISZTUS

PÁRIZS VADONABAN

135 lei és portó.

E L E K E S:

KRISZTUST! KENYERET!

145 lei és portó.

Erdélyi Lapok könyvostálya.

PÁLYÁZAT

sekrestyés-harangozói állásra.

A brádi római katolikus egyház fenti állásra keres egyedülálló vagy gyermektelen nyugdíjast, esetleg kisiparost (szabó, cipész). Jövedelme: 1. évi 8400 lei fizetés és kb. 3400 lei mellékes. 2. Egy nagy szobából álló lakás világitással. Orgonálni tudók előnyben részesülnek.

Írásbeli folyamodványok működési, erkölcsi-bizonyítvány csatolása és családi állapot feltüntetése mellett f. évi március 20-ig küldendők.

Brád (Bud. Hunedoara), 1934 március 1-én.
 Róm. Kat. plébánia.

A volt magyar póstatakarék-pénztári betétek sorsa

A közlekedési miniszter válasza Gyárfás Elemérnek a póstatakarék-pénztári betétek ügyében előterjesztett interpellációjára

Fransovici közlekedési miniszter 1934. március 3-án 11095—1934. szám alatt a következő írásbeli választ adta dr. Gyárfás Elemérnek a szenátus február 22-iki ülésén előterjesztett interpellációjára:

A román államnak Ausztriával és Magyarországgal kötött szerződése értelmében, a román állam kötelezettséget vállalt arra, hogy visszafizesse a postaigazgatóság útján a román állampolgár betevőknek azokat az összegeket, amelyeket ezek betétbe helyeztek a bécsi és budapesti póstatakarék-pénztáraknál abban az időben, amidőn még ezen államok uralma alatt állottak.

A fizetési kötelezettség Romániára nézve akkor áll be, amikor az illető póstatakarék-pénztárak térítik a román postaigazgatóságnak azokat az összegeket, amelyeket ma már román állampolgárokká vált betevőiktől beszedtek.

A román állampolgár betevők követeléseinek a budapesti takarékpénztárral szemben való likvidálása jelenleg a következő helyzetet mutatja:

A budapesti póstatakarék-pénztár mindezt ideig nem térítette a román postaigazgatóságnak semmiféle összeget sem a betétek terhére, úgyhogy a maga részéről a román postaigazgatóság sem teljesíthetett eddig semmiféle fizetést erre a számlára.

E pénztárral szemben fennálló betétek összegét a román postaigazgatóság már 1930-ban megállapította a betevők által benyújtott könyvecskék alapján és ez 130.651.236 osztrák-magyar koronát tesz ki. Ezt az összeget azonban a román postaigazgatóság csak akkor tekintheti véglegesnek, ha a budapesti póstatakarék-pénztár igazolta az egyes tételek és kamatszámítások helyességét, amely munkálatok kezdetüket vették már 1930. november havában, amikor a kérdéses egyezmény életbe lépett és folyamatban vannak ma is.

Ez év január havában a poslavezerigazgatóság kézhez vette a bemutatott követelések legnagyobb részére vonatkozólag az igazolást, még hátra van azonban, hogy a követelések fennmaradó, kisebb részére vonatkozó kimutatások is igazoltassanak.

Mihelyt kézhez fogjuk venni ezen utolsó kimutatások igazolását is, akkor foghatunk hozzá a tényleges likvidáláshoz, vagyis akkor válik esedékessé, hogy a budapesti póstatakarék-pénztár a román állam rendelkezésére bocsássa azokat az összegeket, amelyek az igazolt és elismert követelések ellenértékét képezik.

A postaigazgatóság ismételt megtegye a lépéseket a magyar póstatakarék-pénztárnál és kérte, hogy sürgősen intézzék el a még hátralévő követelések igazolását és elismerését, hogy a román postaigazgatóság kiküldhesse megbízottait Budapestre az összegek felvétele céljából.

A budapesti póstatakarék-pénztár igazolta a munkálatok sürgős befejezése érdekében tett lépéseinket, de ezzel szemben arra hivatkozott, hogy az igazolási munkálatokat nem fejezheti be mindaddig, amíg nem történt meg a csehszlovák és jugoszláv alattvalók követeléseinek igazolása is, amint ezt a kérdéses nemzetközi egyezmény előírja.

E válasz birtokában, a román postaigazgatóság ismételt a magyar póstatakarék-pénztárhoz fordult azzal a kéressel, hogy legkésőbb 1934. év második felében fejezze be a munkálatokat és bocsássa az értékeket a román állam rendelkezésére, hogy ez is keresztülvihesse a betevők követeléseinek kiegyenlítését.

A postaigazgatóság még eddig nem kapott semmiféle közlést sem Budapestról arra vonatkozólag, hogy milyen időpontban történhetik meg a kérdéses értékek rendelkezésre bocsátása.

*

A közlekedési miniszter fenti választát az interpelláló szenátor természetesen kénytelen volt tudomásul venni, sőt a válasz pontos adatait közzé is adta a fentebb közlekedési miniszter, aki a fentiek szerint a maga részéről mindent megtett, hogy mintegy 60 ezer kisember jogos követelése másfél évtized után végre kiegyenlítését nyerjen.

Kívánatos volna, hogy a budapesti póstatakarék-pénztár vezetősége is minden lehető megtegyen a likvidálás mielőbbi keresztülvitel érdekében.



Edison emlékműve.

Edisonnak, a nagy feltalálónak emlékeztetése óriási méretű emlékművet terveznek Hudson-Talban, az Egyesült Államok New-Yersey nevű államának egyik legnagyobb városában. Az emlékmű fő része egy 120 méter magas obelisz, amelynek csúcsán a világhírű feltaláló bronz-zobrát helyezik el, hatalmas arányokban és művészi kiképzéssel. Az emlékművet egy meredek sziklán állítják fel és közel kétfélmillió dollárba kerül.

Hasznos intézmény-e az állami osztálysorsjáték?

Mint egyszerű szemlélők, különösen a mostani 5-ik osztály huzásánál, volt alkalmunk megállapítani, hogy az Állami Osztálysorsjáték ügy a játékosokra nézve, akiknek csak kis szerencsájuk van, mint a kórházakra, szanatóriumokra nézve egy igazi jótékony intézmény. Közismert ugyanis, hogy az Állami Osztálysorsjáték jövedelmének egy tekintélyes része ilyen segélyezési célra lesz fordítva.

Az elmúlt napokban sok más nyeremény között a mai viszonyok mellett egy tekintélyes nyereményt huztak ki a szerencsekerékéből s az 57073 számú nyerősorsjegy tulajdonosai egy-egy mures megyei és salnam megyei szerény hivatalnok, akik eképpen 200.000 (kettőszáz-ezer) leihöz jutottak a cluji Kereskedelmi Hitelintézetől vásárolt ezen sorsjegy révén.

Elképzelheti mindenki ennek a két kis hivatalnok családnak az örömet, akik csekély befektetéssel ilyen tekintélyes összeghez jutottak.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS

A tusnadi (Jud. Ciuc) római katolikus kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak okleveles kántor-tanítók. Folyamodványukat március 31-ig a római katolikus plébánia hivatalnak adják be. (Tusnad, Jud. Ciuc).

Javadtalma:

I. 140 kalongya rozs kepe, 80 kal. zab kepe, 70 terü vegyes tűzifa, 3400 lei ospora, 300 lei stóla (legkevesebb).

II. Háromszoba, konyha, kamra, nyári konyha, pincével és gazdasági épületekkel felszerelt modern lakás.

3 hold 200 ööl szántóföld.
6 hold 859 ööl réti kaszáló.

Köteletségei:

A kántornak szolgálati szabályzatában előírt pontok. Társadalmi- és kulturális előadások rendezése, betanítása a plébános irányítása szerint. Az állás választás útján lesz betöltve. — Kántorpróba április 1—8-ig. Véglegesítés a ki-nevezéstől számított egy év után.

Tusnad, 1934. március 2.

Római Katolikus Egyháztanács.

PHÖNIX

Életbiztosító Társaság

Központi igazgatóság: WIEN Alapítva 1882. évben.
Teljesen befizetett alaptőke 4.000.000 osztr. schilling

Engedélyezve Romániában 1929. január 14-én. Bejegyezve a Bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara 689-Soc. 1931. sz. alatt.

Romániai igazgatóság: București, Piața C. A. Rosetti 4
Erdélyrészi „ Cluj, str. N. Iorga 16.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

Gyermek-, járadék- és nyugdíjbiztosítás.

A legszebb ajándék a

PHÖNIX-KÖTVÉNY

Mert ezzel

gondoskodik saját magáról, feleségéről és gyermekeiről, pénzét a legnagyobb biztonsággal, gyümölcsözőtően helyezi el és a jövő gondjaitól megszabadult munkarejét jobban használhatja.

KÖZGAZDASÁG

A mezőgazdasági kamarákról szóló törvény módosítása

A mezőgazdasági kamarákról szóló törvény — mint eddig minden kormányváltás alkalmával történt — ezúttal is módosítás előtt áll. Ma az 1930. évi június 28-án kelt 2382. sz. kamarai törvény van érvényben az 1931. július 31-én kelt módosítással. A tervezett új módosítás az erdélyi kamarák számát 22-ről 4-re szűkíti le Cluj, Arad, Braşov és Sighetul-Marmati központokkal. A Clujhoz 6, az Aradhoz 6, Braşovhoz 8, Sighetul-Marmatiéihez 3 vármegye fog tartozni a tervezet szerint. Az erdélyi kamarák közül a Cluj, Arad, és Marmorossigheti kamarák egy szenátort küldenek a szenátusba. A Braşovi kamarákhoz tartozó székely és szász lakosságú vidékek kamarai szenátor választói a Bucureşti kamaránál szavaznak és így a kisebbségi szavazatok súlya, amely eddig Erdélyben számottevő, sőt olykor döntő jelentőségű volt, elenyésző lesz.

A kamarák szervezete a következőleg tagozódik: 1. községi gazdasági bizottságok, 2. megyei bizottságok, 3. mezőgazdasági kamarák, 4. kamarai központ. Tehát a vármegyék gazdasági ügyeit a jövőben csak bizottságok fogják kezelni kolátoit hatáskörrel.

A kamarák tagjai három csoportra oszlanak: 1. választott tagok. Minden megye 5—5 tagot választ. 2. Hivatalból tagok: kerületi mezőgazdasági, állattenyésztési, erdészeti, közigazgatási és gazdasági szakoktatásügyi főfelügyelők, a vármegyei mezőgazdasági szolgálat főnöke, a körleti szövetkezetek egy kiküldöttje. 3. Kinevezett tagok, akiket a földművelésügyi miniszter nevez ki az elméleti és gyakorlati gazdák vagy specialisták köréből. A kinevezett tagok száma a választott tagok számánál legfeljebb egy negyede lehet. E három csoport tagjai alkotják a kamarai közgyűlést. Szenátorválasztói joggal csak választott tagok bírnak. A kamarai tagjelöltek választási költségekre jelöléskor 500 leit fizetnek az eddigi 1000 leit helyett. A közgyűlési tagokat a törvényszéki elnök hívja össze, egy bíró igazolja a tagságot és az igazolás tényét a gyűléstől számított 8 nap után közli az érdekeltekkel. Ha a tagok 1/4 részét igazolja a bíróság a kamara megalakulhat. A közgyűlés elnököt választ. A kamarai alelnökei a megyei bizottsági elnökök. A kamarai elnököt a székhely megyei bizottságának elnöke, mint alelnök helyettesíti.

A megyei bizottság 5 tagját a községi bizottsági tagok választják és pedig nem személyenként, hanem listarendszer alapján. A megyei bizottságnak tagjai hivatalból a vármegyei mezőgazdasági szolgálat főnöke, a vármegyei főállatorvos és a földművelésügyi miniszter által kijelölt erdőmérnök. A kamarai elnök minden megyei bizottsági ülésen résztvehet. Ha jelen van, azokon elnököl és szavazati joggal bír.

A vármegyei bizottság elnöke a mezőgazdasági szolgálat főnökével a végrehajtó bizottságot alkotják, hetenként üléseznek és a bizottság minden munkáját ellátják.

A mai törvény szerint a gazdasági egyletek, amennyiben anyagilag támogatják a kamarát, tagjai lehetnek annak, azt az új törvényjavaslat törli. A vármegyei bizottságok évenként 3 ülést kötelesek tartani. A kamarai adó összegét a kamarák állapítják meg.

A kamarák egy igazgató-választmányt választanak az ügyek vezetése céljából. Ennek tagjai a kamara elnöke, a megyei bizottsági elnökök, a kerületi mezőgazdasági és állategészségügyi főfelügyelők. A ker. mezőgazdasági főfelügyelő, a kormány képviselője is egy személyben, aki bármily határozat végrehajtását felügyelheti. Erről a földművelésügyi miniszternek jelentést tesz és ha 15 napon belül válasz nem jön, a határozat végrehajtando. A kamara elnökét évenként választja.

A választmány egy végrehajtó-bizottságot választ, amely két választott tagból, a ker. gazdasági- és állattenyésztési főfelügyelőből áll. E

bizottság a kamara ügyeit közvetlenül intézi. A kamara kebelében működik a mezőgazdasági hivatal, amely végrehajtó szerve a kamarának és közvetlenül a földművelésügyi miniszter alá tartozik szolgálati uton. A földreform ügyek beolvadnak a kamarák munkakörébe, anélkül, hogy az ügyek referense külön tanácsosi, vagy egyéb címet viselne. A mai törvényben szereplő körleti kamarák megszűnnek.

A kamarák központjának a székhelye Bucureşti. A központ közgyűlését alkotják: 1. a kamarák 1—1 kiküldöttje, 2. minden megyei bizottság 1—1 kiküldöttje, akiket a megyei bizottsági közgyűlés választ a gazdasági, erdészeti, CAPS, állategészségügyi gazdasági tanulmányi, PARID főigazgatói, a jassi egyetem gazdasági fakultásának rektora, állatorvosi fakultásának rektora, gazdasági kutató és állattenyésztési kutató intézetek igazgatója, Nemzeti Export Intézet, Nemzeti Szövetkezeti Hivatal kiküldöttje, a központot legalább évi 30.000 leivel támogató gazdasági egyletek és magánosok képviselője. Ezenkívül a központ 6 póttagot választ elméleti és gyakorlati szakemberekből.

A központ választmányja 7 tagból áll, akik közül 4 választott, 2 kinevezett tag és egyet a központot szubvencionáló gazdasági egyletek és magánosok delegálnak.

A mezőgazdasági kamarák vagyona átszáll az új kamarákra. A törvény megszervezésével egyidejűleg a mai — még fel nem osztatott kamarák is feloszlatatnak és az új megalakulásig azokat ideiglenesen bizottságok fogják vezetni.

A kamarák számának apasztása nincsen miért fájjon a magyar gazdaközönségnek, mert azokból a magyar gazdaközönségnek alig volt valami haszna általában. A kamarai adók címen eddig fizetett százmilliók túlnyomó ngyrészét a terhes adminisztráció emésztette fel. Sajnos, most sem látunk e téren nagy könnyítést, mert ha a kamarák száma kevesebb lesz is, az utazások száma emelkedni fog, nagyobbak, költségesebbek lesznek az utak is, a megyei bizottságok adminisztrációs kiadásai is meg fognak maradni. A gyakorlat fogja azonban megmutatni, hogy melyik rendszer lesz jobb a gazdák érdekében és melyik mellett fordítható nagyobb összeg kifejezetten olyan célok szolgálatára, amelyeknél a gazda számára anyagilag is számbajöhet segítség és előnyt jelent a kamara, amelynek fentartása évek hosszú sora óta évenként és vármegyénként súlyos milliókat fizet a gazda kamarai adó címen.

Török Bálint,
az EGE főtitkára.

A Bürger-sörgyár kényszereregysége. Targu-Mureş. Saját tud. A nehéz gazdasági viszonyok következtében két évvel ezelőtt a Bürger Albert Sörfőzde részvénytársaság kényszereregységet kért. A törvényszék megállapította annakidején, hogy 32 milliót kitevő passzívával szemben 95 millió aktív vagyonnal rendelkeznek Bürgerék és így a részvénytársaság kényszereregységi ajánlatát elfogadhatónak ítélte, amelyet azonban dr. Balog Rezső, az Agrár Bank volt ügyésze a táblához megfellebbezett. A tábla helybenhagyta a törvényszék határozatát és kimondotta, hogy Bürgerék öt év alatt kell, hogy kifizessék hitelezőiket és pedig az első 3 évben 10—10 százalék, a következő években pedig 35—35 százalék fizetendő a hitelezőknek.

A ma legidősebb könyve
Varga László S. J.
Uj társadalmi rend felé

Ara 25 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztálvánál.

Gyümölcsfák, rózsák, diszbokrok, fenyőfélék, évelő virágtövek, kúszónövények, levágott virágok, csokrok, koszorúk, virágzó- és zöld szobanövények nagy választékban.

„VICTORIA“ műkertészet
Oradea, Piaja Creangă 14.

A budapesti mezőgazdasági kiállításra kérésző közönség figyelmébe, Az Erdélyi Gazdasági Egylet ezúton hozza az érdekeltek szives tudomására, hogy a folyó évi budapesti mezőgazdasági kiállítás alkalmából nem rendez csoportos tanulmányi kirándulást Budapestre, mert a csoportos utlevélhez ugyanazok az okmányok szükségesek, mint a magánutlevélhez s így költségkímélés nem biztosítható. Felhívja ezért az egyesület a kiállítás iránt érdeklődő közönséget, hogy magánutlevél váltson és 180 leiert vásároljon egy kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványt, bármelyik menetjegyirodában. Ennek birtokában március 16-tól április 1-ig a határtól Budapestig és vissza 50 százalékos, Romániában visszafelé jövet a határtól a kiinduló állomásig 50 százalékos kedvezmény élvezhető, ezenkívül 200 lei helyett 68 leiert kapható Budapesten magyar vízum, kétszer díjtalanul lehet megtekinteni a kiállítást és végül 3 utat lehet tenni Magyarországon vasuton 33 százalékos kedvezmény mellett. Az utlevél szerzéshez a következő okmányok szükségesek: személyazonossági, állampolgársági, adónemtartozási, katonai, ügyességi bizonyítványok, ezenkívül 2 darab fénykép. — E közleménnyel kapcsolatban jelentjük, hogy tudomásunk szerint az oradeai Mezőgazdasági Kamara és Mezőgazdasági Szindikátus társasutazást rendez a kiállításra, amelynek részvételi díja kb. 800 lei személyenként, minden költséget, a kétnapi ellátás kiadásait is beleértve. Érdeklődőknek ügy a Kamara, mint a Szindikátus, részletes felvilágosítással szolgál.

Védekezzünk a paizstetű ellen. A Dionysos szőlőszindikátus Oradeán felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy a fák télvégi ápolásának most van itt az ideje. Ennek a munkának a fenyegető kaliforniai paizstetű veszedelmét miatt az idén még nagyobb a fontossága, mint más években. Ezt a rendkívül veszedelmes állati elenséget, amely gyümölcsfáinkra éppen olyan végzetes lehet, mint volt annakidején a filoxera a szőlőre, most lehet legeredményesebben leküzdeni. A fákat le kell tisztítani, mohától, zuzmótól megszabadítani, hogy kérjük szép, sima legyen és azután gyümölcskarbolineummal alaposan megpermetezni. Áll ez minden fára, de főleg az alma- és körtefáknál nem volna szabad ezt a munkát elmulasztani. A gombabetegségek elleni permetezésnek is most van itt az ideje. Felvilágosítással szindikátusunk szívesen szolgál, ugyanitt tagjai részére védekező szerek kedvezményesen áron állanak rendelkezésre.

Emelkedő sertésárak mellett, mérsékelt forgalommal zárult az oradeai országos vásár. A Körösvölgy fővárosának tavaszi nagyvásárát egyfelől a mérsékelt kínálat, másfelől a lanyha vásárlási kedv jellemezte. Az állatfelhajtás és terméshozatal általában közepes, sőt annál gyöngébb volt. A szarvasmarhák árai ennél fogva nem is változtak. Ellenben nagy meglepetést okozott az élő sertések árának szembeszökő emelkedése. A kövér sertés élősúlykilogrammja elérte a 23 leit. Beállításra szánt, növendéksertésekre pedig 25—26 leit is fizettek. A másik vásári szenzáció a terménypiacon pattant ki: a búza ára 330—340 leire csökkent. A többi terményárak alig változtak. Rozs 210—230, zab 210—220, árpa 200—220, tengeri 130—160, csöves tengeri 80—90, napraforgó 310—320, tökmag 650—700 lei.

Zürichi zárlat:

Párizs 20.38, London 15.79, Newyork 309 háromnegyed, Brüsszel 72.22¹/₂, Milánó 26.56, Madrid 42.20, Amszterdam 208.45, Berlin 122.95, Bécs 73.30 (56.60), Szófia —, Prága 12.85, Varsó 58.32¹/₂, Boigrád 700, Budapest —, Bukarest 305.

SPORT

SPORTHIREK pár mondatban

Az utóbbiakban az elmúlt két hét jelentősebb sporteseményeiről számolunk be néhány mondatban.

BELFÖLD

A Nemzeti Bajnokság március 4-ére Bucurestibe hirdetett első mérkőzése: AMTE—Venus a pálya használhatatlansága miatt elmaradt. Március 11-én két mérkőzést játszottak: NAC—Gloria CFR 6:1 (2:0). Aradon a NAC a megismételt mérkőzésen fölényesen győzött. A gólokat Kocsis (2), Kovács, Juhász, Bodola és Rónai, illetve Vangel (öngól) szerezték. (Tavaly 3:0 volt az eredmény). Unirea Tricolor—Romania 2:0 (1:0). Bucuresti. Seifert és Carjan szerezték az Unirea megérdemelt góljait.

Március 4-én már több városban megindult a bajnoki szezon. Eredmények: Timisoara: Banatul—TMTE 2:1 (1:1). Meglepetés. Ilsa—Rapid 2:0. Félbemaradt. — Jimbolia: Hertha—Electrica 3:1 (1:0). Meglepetés. — Arad: ATE—Unirea 3:1 (0:1); Tricolor—Hakoah 2:1 (0:0); Transilvania—Olimpia 1:0 (1:0); AAC—Soimii 6:0 (0:0). Oradea: Törekvés—PTT 5:0 (3:0). Satumare: Törekvés—Viktoria 2:2 (1:1). Baia-Mare: Phoenix—Kolping 3:1 (1:1). Több barátságos mérkőzés is volt: Oradea: Crisana—Kinizi 4:0 (2:0). Cluj: Romania—KAC 3:1 (2:1). Arad: Kinizi (Timisoara)—Gloria CFR 3:1 (3:0). Bucuresti: Unirea Tricolor—Makabea 7:3 (3:3); Venus—Belvedere 2:0. Brasov: CFR—Ciugurbuiu 14:1 (4:1). Resita: UDR—Paraugul 5:0 (2:0).

Március 11-én. Bajnoki mérkőzések: Oradea: CFR—Kolping 3:0 (1:0). Salonta: Sz. Törekvés—Makabea 2:1 (2:0). Timisoara: Ilsa—Banatul 3:2 (2:0); Rapid—Electrica 2:2 (1:0). Lugoj: Vulturii—Germania 3:0 (3:0). Jimbolia: ZsSE—Hertha 2:1 (1:0). Satumare: Olimpia CFR—Kolping 5:2 (3:1). Carei: Viktoria—Barkochba 3:1 (0:0). Baia-Mare: Tricolor—Seini 6:0 (4:0). Sibiu: NSE—CSMS 3:0 (3:0). Arad: Transilvania—Unirea 3:0 (1:0); AAC—Olimpia PTT 4:2 (2:2); Hakoah—Soimii CFR 5:1 (2:1); ATE—Tricolor 2:1 (1:0). — Barátságos mérkőzések: Oradea: Crisana—Törekvés 3:0 (0:0); Cluj: CFR—CFR Sinoria 2:1 (2:0); Universitatea—KAC 4:0 (0:0).

A Schenker-kupát (márc. 4) a Hagibor vívói nyerték. A KAC 11:5-re győzve a Hagibor ellen, már biztos győztesnek látszott, amikor váratlanul vereséget szenvedett az „U” csapatától. A helyezési sorrend: 1. Hagibor 4 pont; 2. KAC 3 p., jobb túsarány; 3. NSE 3 p., 4. Universitatea 2 p., 5. Crisana, 6. Olimpia CFR, 7. SzSE.

Az első cross countryt Bucurestiben (4700 m.) Manea nyerte 60 versenyző közül.

Futballkerület alakult Târgu-Săcuș-en. Saját tud. A székelyföldi sportéletet nagyon megnehezítette a múltban az a körülmény, hogy a csapatok vagy a brasovi vagy a sighthoarai alkerületekhez voltak beosztva. Különösen Treiscaune és Ciuc megyék selyették ezt s még a múlt évben kérést adtak be a központhoz, hogy a két székely megyének megfelelő helyen alakítsanak alkerületet. A központ a kérést indokoltan találta és mivel a legfejlettebb sportéletet Felsőháromszéken tapasztalja, Tg. Săcuș-en „district” alakított. Az új district elnöke dr. Bidu megyei prefektus, tagjai: Bothár L. Vilmos bank vezérig., Blaga S. betegsegélyző irodafőnök, Földi István tanár, szerkesztő és Kiss György hivatalnok. Az új alkerület már meg is kezdte a munkát és a tavaszi forduló sorrendjét f. hó 25-én d. e. 11 órakor tartandó gyűlésen sorsolják ki.

KÜLFÖLD

Magyarországon a vezető csapatok március 4-én nagy gólaránnyal verték ellenfeleiket. Ferencváros—Budai „11” 4:0 (2:0), Ujpest—III.

ker. FC 4:1 (2:1). Hungária—Nemzeti 6:1 (2:1). Bocskai—Kispest 3:1 (1:1). Szeged FC—Attila 1:0 (0:0). Phöbus—Somogy 2:2 (1:0). Március 11-én már volt több nem várt eredmény: Hungária—Ujpest 1:1 (1:0). Meglepetés. III. ker.—Attila 3:2 (2:1). Budai „11”—Kispest 2:1 (1:0). Meglepetés. Phöbus—Nemzeti 1:1 (1:0). Ferencváros—Szeged 4:3 (2:2). Bocskai—Somogy 6:1.

Stocholmban a magyar kardvívók (márc. 4) jól szerepeltek. Az olaszok nem mentek el a versenyre. Első lett Kabos, 2. Rajesányi, 3. Casimir (német).

Bogáthy Erna nyerte Magyarország hölgyvívóbajnokságát, 2. Elek Ilona, 3. Varga Ilus, 4. Horváth Kató, 5. Dany Baba.

Világrekordot javítottak ismét. Weissmüller tíz éve fennálló 100 m-es gyorsúszó világrekordját (57.4 mp.) Peter Fick, egy fiatal amerikai úszó 56.8 mp-re javította. Világrekordjavításnál 6 tized mp!

Carnera megvédte világbajnoki címét. Minimában 15 menetes küzdelemben pontozással legyőzte Tommy Loughrant, aki 5 menetben még felül is multa a világbajnokot, 1 menetet döntetlen volt, míg 9-ben a 40 kilóval súlyosabb Carnera volt fölényben.

Roman Najuchot, a híres német professzionista tennisztréner a holland szövetség április 1-től május 15-ig leszerződöttette Davis Cup csapatának előkészítésére.

A TAC turája során szép eredményeket ért el: Tel Aviv: TAC—Hapoel 1:0 (0:0). Jeruzsálem: TAC—Jeruzsálem válog. 6:1 (5:1). Jaffa: Palesztina válog.—TAC 3:1 (1:0). Haiffa: TAC—Hapoel 5:0 (1:0).

A Ripensia már kevesebb sikerrel szerepelt: Nimes: FC Nimes—Ripensia 5:4 (3:2). — Nizza: Nizza és Cannes válog.—Ripensia 4:3.

USA és Mexico csapatai kvalifikálták magukat csoportjukban a labdarúgó világbajnokság döntőjében való részvételre. A két csapat május 24-ikén Rómában fog játszani.

Összeállították a magyar válogatottat. Budapestről jelentik: Az olaszok ellen kiálló magyar válogatottat már össze is állították: Szabó—Sternberg, Kiss—Palotás, Sárosi, Szalai, —Markos, Vince, Teleki, Toldi, Kemény. A csoportban 4 Bocskai, 3 Ferencváros, 2 Ujpest és 2 Hungária játékos van. A B) csapatot is összeállították: Háda—Bán, Törös—Laki, Mooré, Lázár—Tamássy, Pusztai, Avar, Turay, Barna. Az A) csapat csütörtökön a bécsi Floridsdorf ellen játszik, míg a B) csapat a Bratislava ellen.

Kotkas 201 cm-t ugrott Rio de Janeiroban. a Dél-Amerikában turázó finn atléták első versenyén.

A Rapid veresége a bécsi bajnokság nagy meglepetése. A Rapidot a bajnoki tabella végén álló Wacker győzte le 4:3 (2:1) arányban. A többi eredmények: Admira—Hakoah 5:2 (1:1). Vienna—WSC 3:0 (2:0), WAC—FAC 3:1.

Párizsban is, Lausanneban is Svájc győzött. Svájc válogatott csapata Párizsban 1:0 (1:0) arányban verte Franciaország reprezentánsait, Lausanneban a második graniturák mérkőztek ugyanazzal az eredménnyel. Itt is 1:0 (1:0) az eredmény Svájc javára.

Nagy gólarányú győzelmek a világbajnoki előmérkőzésen. Három világbajnoki selejtező mérkőzést játszottak le vasárnap. A győztesek nagy gólaránnyal intézték el ellenfeleiket: Németország és Hollandia 9—9 gólt lőttek, Spanyolország 5 góllal terhelte meg ellenfele hálóját. Az eredmények: Madrid: Spanyolország—Portugália 5:0 (0:0). Luxemburg: Németország—Luxemburg 9:1 (5:1). Amsterdam: Hollandia—Belgium 9:3 (4:1).

BOJT. Negyedkilo trapista sajt 11 lei. Negyedkilo ementháli sajt 18—20 lei. 6 darab ementháli egy dobozban 18 lei. Lica lipói túró 10 deka 6—7 lei. Erdélyi székely túró negyedkilo 10 lei. — Görög parmezán, makaronira 10 deka 7 lei. Kombinált reszelt parmezán 10 deka 8 lei. Branză de burduf 10 deka 7 lei. Ostsee tejes 6, 8, 10 lei. Gyöngyhering 5 lei. Ruszli 1.50 és 2 lei. 1 üveg ruszli 18 lei, üveg 3 lei, Szardíniák 12—14—18—20—24 lei. — Biharipont doboz 11—12 lei. Olasz olajos pisztráng, Zacusca 19, kulccsal 20 lei. — Nisetrü 15 lei. Bőjtös conservek: borsó 12 lei, hagymás farsangi hal drb. 6 lei. — Nisetrü sarat, Morum sarat, Batoc afumat. Tábla étel olaj fél liter 20, literes 40 lei. Maslina olcsón. Rengeteg sok bőjtös árú arusittatnak ASZODI. Nál, Sas-palota.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az álláskeresőknak 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Oktatás.

Lápossy zeneiskola kezdő, zongora és zeneelméleti tanszakkal, Oradea, Strada Simeon Stefan 20. sz.

Különféle.

Olaszul olcsón tanítok. Str. Vlauița 11. szám alatti lakásomon. Jelentkezni lehet délután hat óráig. Kettenburg Tekla.

Főtisztelendő urak figyelmébe! „A karácsonyi öröm” c. színdarabját kérem elküldeni. Akitől megkaptam, köszönet érte. Belle Mihály, Rodna-Veches.

Házasság.

Férjhez menne egy jó megjelenésű és finom lelkű 38 éves intelligens özvegy, aki kitűnően főz és a háztartás minden ágában gyakorlatilag otthonos. Gyermekes övegyhez is elmenne, mivel jótulajdonosságain kívül egyéb vagyonnal nem rendelkezik. Megkeresések „Csendes otthon” jelíggel a kiadóhivatalba küldendők.

Lakás

Négyszobás és kétszobás modern lakás május 1-re kiadó. Oradea, Strada Bratianu 27. sz.

Modern sötét ebédlőt keresek. Oradea, Str. Bratianu 18.

Kétszobás lakások melleskelyiséggel azonnal kiadók. Oradea, strada Dr. Ioan Ciordas 88. sz.

Adás-vétel

Sárga viaszt, valódit, vesze, Pongracz István utoda. Oradea Str. Alexandru No. 52

Klasszikusan modern lakásra van szüksége

az új tavaszi modellekhez, ha jólsikerült kosztümöt, toalettet akar szabójától kapni, amit legsikeresebben Kovács Sándorné Oradea. (Nílgesz-telep) rafinált szabású tűzőivel, prinsesseivel és melltartóival érheti el.

Fűszerüzlet-berendezés és rollós-ajtó eladó. — Oradea, Str. Scoalei 10.

Többszörösen kintentezt — törzskönyvelt — orvosilag ellenőrzött elsőrendű tojéktól származó — Rhode Island Red és Chaki Campbell — keltező tojások, naposcsibék és tenyészállatok, a legolcsóbb napiárban előjegyezhetők és kaphatók, Perma-Baromfi-farm Tóth Istvánné, Hăghig—Hidvég, Jud. Treiscaune, Gara Feldioara.

Kioltvasott, tiszta újságot veszek. Jó Lajos fűszerkereskedő, Oradea, Str. Tache Ionescu 24.

Berkel- vagy Hess-mérleg kicsi, megvételre kerestetik. Petrovici Oradea, Str. Alexandri 28.

Jaffa narancs kilója 24 lei, ha a héja nálam marad. Petrovici cukorkagyár, Strada Alexandri 28. Tiszta narancshéjat veszek.

Egy fajtisza, mástélves, szépen iskolázott angol setter vadászkutya, fekete, eladó. Értekezni: Fűszerutca 25.

PUHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Ajánlkozás. Fűszertelendő plébános urak. Ki bairlandó egy székelygázi orgonistát, jó énekest, okl. kántort dardákhöz is, alkalmazásba fogadni; mert a jelenlegi egyházkunk a személyzetet fizetni nem képes. Cím: Erdélyi Lapok kiadóhivatalában.

E

Főszerkesztő
DR. PA

Mun

Román h
adósságra

A nyilván
szabadul

Bucuresti. Szakut március 15-én, péntekjéig, április 1-ig szabaddá teszi. A liberális Dinu Bratianu ismételt foglaltörvénytervezetét húsvéti ünnepek terjeszteni.

A parlamenti nagy törvényhozás utóbbi időben.

Megszavazta a törvényről szóló törvénytervezet, amely a központi költségvetésnek javaslatot a bizottságokban a készlettel elő. A kamarában eszketlygelitettek csökknyek bélyegilleték kamara.

A bélyegtervezet mával Roth H. Laár Ferenc a felhozta, hogy a zottait, mint ma után még külön illetékekkel is sújt nyilvános joguak több illeték alá mazottaké.

Constantinescu ter kijelentette, érvelése helyes és vallásos iskolák fogják külön pro

Interpelláció

Bucuresti. Szakut március 15-én, péntekjéig, április 1-ig szabaddá teszi. A liberális Dinu Bratianu ismételt foglaltörvénytervezetét húsvéti ünnepek terjeszteni.

Romulus Seidman a költségminiszterrel: — Van-e tudás a titkos hadianyag utóbbi időben. A szág számára törvény úgy tudja, hogy álló vonat haladt felé, amely gépalkatrészekkel, to